Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

ГАЗЕТА 1918 ЙИЛ 21 ИЮНДАН ЧИҚА БОШЛАГАН ◆ 17 июль 1968 йил, чоршанба ◆ № 165 (14.027). ◆ Баҳоси 2 тийин.

● Фарғона водийси азаматлари пахта учун катта юриш бошладилар. Улар ўз имкониятларини чамалаб кўриб, зиммаларига оширилган мажбурият олдилар. Фарғоналиклар илгариги мажбуриятдан ташқари 20 минг тонна, наманганликлар — 30 минг тонна «оқ олтин» топширишга ваъда қилишди.

● *Республикамизнинг асосий пахта базаси — гўзал Фарғона водийси меҳнаткашларининг бу ватанпарварлик ташаббуси ҳамма учун ибратлидир.*

● Пахтакор ўртоқлар! Олтин водий миришкорларидан намуна олинг!

ҒАРБИЙ СИБИРЬ МЕТАЛЛУРГЛАРИ ТАШАББУСИГА ҚЎШИЛИБ

ЎЗБЕКИСТОН МЕТАЛЛУРГЛАРИ АҲДИ

Шу кеча-кундузда Ғарбий Сибирь металлургия заводи меҳнаткашлари бошлаган ташаббус кенг ёйилмоқда. Ўзбекистон металлургия саноатининг меҳнаткашлари ҳам бу ибратли ҳаракат қатнашчилари сафига қўшилдилар. Кўпгина коллективлар оширилган мажбуриятлар олмоқдалар, маҳсулот ишлаб чиқаришни кўлайтиришга қаратилган муҳим тадбирлар амалга оширилмоқда.

Бекобод металлургия заводи — Ўрта Осиё қора металлургиясининг маркази ҳисобланади. Бу ерда маҳсулот ишлаб чиқариш тобора кўпаймоқда. Корхонанинг бош инженери Ўртоқ Саленек бекободликлар ҳам Ғарбий Сибирь металлургларининг ташаббусига лаббай деб жавоб берганликлари ҳақида гапириб, телефон орқали қуйидагиларни айтди:

— Металлургларнинг экономикамизни юксалтиришга муносиб ҳисса қўшаётганликлари билан фахрланамиз. Беш йилликнинг учинчи йили бошида корхонамиз меҳнаткашлари планга қўшимча равишда йил охиригача юзлаб тонна металл эритишга сўз берган эдилар. Планга қўшимча маҳсулот тайёрлаш бўйича йиллик мажбурият олти ойдаёқ бажариб қўйилди.

Эндиликда Бекобод металлургларининг планга қўшимча янг 3 минг тонна пўлат ишлаб чиқаришга аҳд қилдилар. Прокатчилар пландан ташқари йил охиригача 4 минг тонна маҳсулот ишлаб чиқаришлари керак эди. Ҳозирнинг ўзидаёқ бир неча минг тонна планга қўшимча прокат тайёрланди. Прокатчиларнинг янги мажбуриятида йил охиригача планга қўшимча тайёрланадиган маҳсулот 5 минг тонна бўлиши кўрсатилган.

Ҳамид Мирсамадов «Таштекстильмаш» заводининг қуюв цехига бошчилик қилади. Бу корхона меҳнаткашлари тўқимачилик саноатини юксалтиришга муносиб ҳисса қўшиш учун бел боғлаганлар. Ғарбий Сибирь металлургларининг ташаббуси тўқимачи машинасозлар коллективида ҳам қўллаб-қувватланди. Цех бошлиғи Ҳ. Мирсамадов ишлаб турган ускуналарни такомиллаштириш, иш жараёнларини автоматлаш тадбирлари кўрилаётганлиги ҳақида ғурурланиб гапирди. Қуюв цехида ишлаб турган конвейернинг сермеҳнат узелларида автоматлаш жорий қилинмоқда. Қуйилган металлни бўшатиб олиш жараёни ҳам автоматлаштирилди.

Бошқа корхоналарда ҳам ибратли ташаббус издошлари кўпаймоқда.

Ж. ХОЛҚОСИМОВ.

КОММУНИСТНИНГ ШАХСИЙ НАМУНАСИ

Нурли коммунистик эртамизни тобора яқинлаштираётган, уни реал ишга айлантираётган жамиятимиз ўз тараққиётининг шундай бир уфқига кўтарилдики, бу ёрқин уфқ бутун совет халқининг, ҳар бир меҳнаткашнинг истиқбол йўлини чароғон қилиб турибди. Улуғ Ленининнинг социализм, фақат социализмгина инсоннинг талант ва қобилиятларини рўёбга чиқаришга қодир, деб айтган башоратли сўзлари бизнинг кунларимизда тўлалигича тасдиқланмоқда.

Социализм, унинг юқори босқичи — коммунизм қуриш миллионларнинг ижоди иши, кундалик фаолиятининг мазмуни бўлиб қолган ҳозирги вақтда оммаларнинг ижодкорлиги ва ташаббуси, жамиятнинг равнақи йўлида жон куйдириши ҳар қачонгидан ҳам зарур, бундан буёнги тараққиётимизни белгиловчи муҳим омил бўлиб қолди. Тўғри, ташаббуссиз кишиларни халойиқ олдига олиб чиқиб изза қилишмайди. Чунки бундай кишилар ҳам ишга вақтида келиб, вақтида кетишади, кунлик нормани уддалашади. Ҳатто баъзида кўпчилик орасида ажралиб турмайдиган кишиларни мақтовчилар ҳам йўқ эмас. «Ўзингни ўйла, ўзгани кўй» қабилида иш юритувчиларгина шундай қилишлари мумкин. Бизнинг давримизда, тараққиётимизнинг ҳозирги босқичида бундай қарашлар жамиятимиз руҳига, кишиларимиз одатига ёт, зararли уринишдир.

Янги жамият, янги тузум меҳнатга муносабатни тубдан ўзгартириб юборди, кишиларда янгича, ижтимоий муносабатларни туғдирди. Эндиликда меҳнат шон-шараф иши, қаҳрамонлик ишига айланган экан, бу меҳнатни ижодкорликсиз, ташаббусларсиз тасаввур этиб бўлмайди.

Бутун мамлакатимизда бўлганидек, Совет Ўзбекистони бағрида ҳам бирор янгилик ихтиро қилмаса ўзини қўйишга жой тополмайдиган, бирор ташаббус кўтариб чиқмаса тиниб-тинчимайдиган, бирор таклиф киритмаса кўнгли жойига тушмайдиган кишилар — коммунистлар, ишчилар, колхозчилар, зиёлилар жуда кўп. Уларни мамлакатимизнинг икки юз миллионинчи тонна пўлатини қуйишга ўз улушини қўшаётган металлургларнинг орасида ҳам, асрлар бўйи охорини тўкмайдиган ҳушбичим бинолар қураётган қўли гул қурувчилар орасида ҳам, халқ хўжалиги юкларини белгиланган манзилга эптиб қўйишга ошиқаётган темирйўлчилар орасида ҳам, қишлоқ хўжалиги юмушларини тобора индустрлаштираётган дала гвардиячилари орасида ҳам, хулласи кўп тармоқли халқ хўжалигимизнинг ҳаммасида меҳнат қилаётган кишилар орасида кўпдан-кўп учратиш мумкин.

Мана шу фидокорларнинг, умум иши учун жон куйдираётган ҳақиқий ватанпарварларнинг, даврининг қаҳрамонлари бўлган ажойиб замондошларимизнинг кучғайрати, халқ бахт саодати йўлида кўрсатаётган шижоати туфайли халқ хўжалигимиз илдам одимлар билан ривожланмоқда, беш йиллик план топшириқлари муддатидан илгари адо этилмоқда. Шу боисдан бизнинг халқимиз бундай ташаббускорларни ҳамиша эъзозлайди, уларнинг меҳнатини улуғлайди.

Зотан, бунингсиз ривожланишни, ўсиш ва улғайишни, тараққиётни тасаввур қилиб бўлмайди. Миллионларнинг ижодкорлиги, ташаббускорлиги олга қараб қилаётган ҳаракатимизга йўл очиб берувчи йўлчи юлдузидир. Шунинг учун ҳам партия ташкилотлари бу ҳаракатнинг тобора оммавий тус олиши учун қайғурадилар, бу йўлда учраган қийинчиликларни бартараф этишда куч-ғайратларини аямайдилар.

Бизда қаҳрамонлик оммавий ишга айланганидек шижоат, ижодкорлик, ташаббуснинг булоғи ҳам шу халқнинг ўзидир. Халқ хўжалигида иқтисод қилиш ва тежамкорлик учун кураш бошлашни кўтариб чиққан ҳам шу халқнинг ўзидир. Бундан экономикамиз қанчалик наф кўрганлиги ҳаммага маълум. Юбилей арафасида Улуғ Октябрга шахсий совғалар тайёрлаш ҳаракатини ҳам оддий кишилар — ишчи Михаил Сергеев, бинокор Раҳим Зиёев, деҳқон ўғли Қувондиқ Абдураззоқовлар бошлаб беришди. Айрим кишилар ташаббуси умумхалқ ҳаракати тусини олиб, планларимизнинг муваффақиятли адо этилишида бу ҳаракат ҳал этувчи омил бўлди.

Пахтачилиқда моддий манфаатдорликни чинакамига жорий этишда эндигина раҳбар вазифага — раисликка кўтарилган фарғоналик бўз йигит коммунист Мусажон Шербўтаев киритган таклиф ниҳояти беш-олти йил ичида бутун республика колхозлари учун дастур бўлди. Колхозчилар меҳнатига бевосита ҳақ тўлаш усули илк бор шу «Коммунизм» колхозида жорий этилган эди. Ҳозир бу усулга амал қилмайдиган хўжалик йўқ деса бўлади.

Шуниси қувончлики, юқорида тилга олинган ҳаракат ва ташаббусларнинг ижодчилари шонли Ленин партиясининг аъзолари, ўт юрак коммунистлардир. Улар партиямиз Программасини, унинг қарорларини бажаришда фақат жамоат ишларида актив қатнашиш билангина қаноатланиб қолмай, энг таъсирли куч, восита — шахсий намуна кўрсатишни ўзларининг муҳим бурчлари деб ҳисоблайдилар. Улар ҳар бир ишда шахсий намуна кўрсатиб, кенг оммaнинг кўз олдида партия ташкилотининг обрўсини оширишга, партиянинг омма билан алоқасини шу тариқа мустаҳкамлашга катта эътибор бердилар. Чиндан ҳам коммунистлар бошқаларни тўғри ҳаракат қилишга даъват этибгина қолмай, ўзлари ҳам шунга амал қилганларидагина омма уларга эргашади, уларнинг гапига қулоқ солади.

Яхши ўрнак одатда жозибадор кучга эга бўлиб, бошқаларни ҳам шундай намуна кўрсатишга даъват этади, ҳар бир ҳаракат ва ташаббусни кенг қулоч ёздиради.

В. И. Ленин социализм шароитидагина «Кўпчиликнинг намуна бўладиган ишлардан ибрат олишига биринчи марта катта имконият туғилиши»ни таъкидлаган эди. Бизнинг замонамизда бу имкониятлар шунчаки ривожланиш воситаси бўлибгина қолмай, оммани коммунистик руҳда тарбиялашнинг қудратли фактори сифатида ҳам намоён бўлмоқда. Шу боисдан ҳам партия ташкилотлари меҳнаткашларни намуна, ибрат кўрсатиш руҳида тарбиялашга алоҳида эътибор беришлари даркор.

Коммунист ишлаб чиқаришда, ижтимоий ва шахсий қаётда ўзининг бутун ҳулқ атвори билан коммунистик муносабатларни ривожлантириш ва мустаҳкамлаш учун курашда юксак ўрнак кўрсатиши, коммунистик ахлоқ принцип ва нормаларига риоя қилиши лозим. Партия ташкилотлари КПСС Программасидаги ана шу талабларни ҳар бир коммунист, ва партия аъзолигига кандидатининг бекамм кўст бажо келтиришига эришиш учун ташкилотчилик, сиёсий-оммавий ишларнинг ҳамма воситаларидан фойдаланишлари зарур.

ЧЕКАНКА БОШЛАНДИ

Фарғона водийсининг шимолий районларидаги хўжаликларда гўзаларни чеканка қилиш бошланди. Задарё районидаги «Гигант» ва Ильич номли колхозлар ҳамда Наманган районидаги «Ленинград» колхози Наманган областида биринчи бўлиб гўзаларни чеканка қилишга киришдилар.

Суратда: Янгийўл районидаги Қалинин номли колхознинг илғор бригада бошлиғи Дониёр Бектурғонов. У бошлиқ бригада аъзолари ҳар йили пахтадан мўл ҳосил етиштирмоқда. Бу йил 40 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил кўтаришмоқчи.

К. Розиқов фотоси. (ЎзТАГ фотохроникаси).

Мирзачўл ерларида янгидан ташкил топган «Октябрь 50 йиллиги» совхозида гўза гуллаб қолди. Сиз чапдаги суратда кунда бир яшнаётган гўзаларни механизатор Мухтор Оқмирзаев культивация қилаётганини кўриб турибсиз.

Д. Михайлов фотоси.

ЯНГИ ТРАКТОР

Тошкентдаги трактор йиғув заводида яқинда «Т28 Х4» маркали дастлабки беш трактор йиғиб тайёрланди.

Бу янги трактор пахтачилик учун мўлжалланган. Унинг сифатлари агротехникани такомиллаштиришда, дала ишларида меҳнат унумдорлигини оширишда янги имкониятлар очиб беради. «Т28 Х3» тракторида илгариги 40 от кучига эга бўлган мотор ўрнига қўйилган янги 50 от кучли мотор ва кўпайтирилган тезлик диапазонлари оширилган режимларда турли ишларни бажаришга, ҳар гектар ерни ишлаш учун сарфланадиган ёнилғи миқдорини камайтиришга имкон беради. Тракторнинг олдинги ва орқадаги кўприклари, ғилдираклари, электр ускуналари ва бошқа узеллари кучайтирилган.

Ҳозирги кунда завод коллективи пландан ташқари янги маркадаги неча ўнлаб трактор ясаб бермоқ учун қўшимча имкониятларни изламоқда.

Бундан аввалги машиналар сингари «Т28 Х4» трактори ҳам Владимир трактор заводининг ёрдамида ишлаб чиқарилмоқда. Трактор ясайдиган яна бир актив иш участкаси пайдо бўлди. Бу — «Ташавтомаш» заводи бўлиб, у нейинчалик машина йиғиб тайёрлашни ўз зиммасига олади. Ҳозирча эса, Узбекистон, бутун Ўрта Осиёда тракторсозлик саноатининг тўнғичи — Узбекистон трактор йиғув заводининг коллективи ўз куч-қувватини мана шу ишга сарфламоқда.

Корхона 1968 йилда камида 22 минг трактор — ўтган йилдагига қараганда 2 минг дона кўп трактор ишлаб беради.

КОНЧИ ЙИГИТ

«Ингичка» кони 4-шахтасида Бобонийёз Пирназаровнинг номини ҳурмат билан тилга оладилар. Бу кончи йигитни кўплар устоз деб эъзозлашади. Эъзозлашгани ва бор. Қувват Абдуллаев, Владимир Цой, Бобомурод Эшонқулов, Отаёр Шойназанов каби кончилар устозлари изидан бориб, ишлаб чиқаришда қувончли натижаларга эришаётирлар.

Бобонийёз Пирназаров устозларга хос ҳақиқий ибрат намуналарини кўрсатиб ишламоқда. У кўп ҳунар эгаси Проходькачиликни қойил қилиб ташлайди. Пармаловчиликда ҳам беллашадиганлар кам. Портлатувчи кончилар даврасида ҳам ўз ўрни бор. Электр слесарлик ишларини бемалол ado этавeради. Шу кеча-кундузда пармаловчи бўлиб ишлаётган шахтер смена топшириқларини 130-140 процент адо этмоқда. Узбекистон ССР Олий Советининг депутати сифатида жамоат ишларида фаол қатнашяпти.

М. ҚОБУЛОВ.
Самарқанд области.

ЗАРБДОР ОЙ

АНДИЖОН («Совет Узбекистони» мухбири). Бўз районининг комсомоллари июль ойини ем-хашак жамғаришда зарбдор ой, деб эълон қилдилар. Улар шу ой ичида 3112 тонна дағал хашак жамғаришга бел боғладилар. Бу, районнинг ем-хашакка бўлган бир йиллик эҳтиёжини таъмин этади. Районда озуқа жамғарувчи комсомол-ёшлар отряди тузилди. Унинг составида 800 йигит-қиз бор.

Андижон область партия комитети Бўз районининг комсомол-ёшларининг ташаббусини маъқуллаб, махсус қарор қабул қилди.

А. ҚУРОНБОЕВ.

ҲИНДИСТОН ПРЕЗИДЕНТИ ЎЗБЕКИСТОНДА

САМАРҚАНД, 16 июль. (ЎзТАГ махсус мухбири). Қадимий Самарқандининг кўчалари ва майдонларини безаб турган транспарантларда Ҳиндистон Республикаси президенти доктор Зокир Ҳусайн шарафига табрик сўзлари ёзилган. Ҳиндистон Республикасининг президенти СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди. Дўст давлат бошлиғи Тожикистонга қилган сафаридан сўнг бугун эрталаб Самарқандга келди ва шу ердан Узбекистон бўйлаб саёҳатини бошлади.

Доктор Зокир Ҳусайн билан бирга Ҳиндистон йўллар министри К. М. Пунача, Ҳиндистоннинг СССРдаги элчиси Кеваль Сингх, Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг ташқи ишлар бўйича секретари Радже-Швар Дайял, президентнинг секретари, доктор Нагендра Сингх, Ҳиндистон ташқи ишлар министрлигининг бўлим мудири Притхи Сингх ва Ҳиндистоннинг бошқа расмий кишилари Узбекистонга меҳмон бўлиб келдилар.

Президентнинг бу сафарида унга СССР геология министри А. В. Сидоренко, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси Н. М. Пегов, СССР Ташқи ишлар министрлиги Жанубий Осиё бўлимининг мудири А. А. Фомин, СССР Ташқи ишлар министрлиги протокол бўлими мудирининг ўринбосари Б. Л. Колоколов ҳамроҳ бўлдилар.

Ҳиндистон, Совет Иттифоқи ва Узбекистон ССР давлат байроқлари билан безатилган Самарқанд аэродромида олий меҳмонни ва унинг ҳамроҳларини Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов, шунингдек Самарқанд область ижроия комитетининг раиси С. Ҳ. Ҳамроқулов ва областнинг бошқа раҳбар ходимлари кутиб олдилар. Самарқанд меҳнаткашларининг жуда кўп вакиллари Ҳиндистон намояндаларини кутиб олиш учун аэродромга келдилар. Улар қўлларида Ҳиндистон, Совет Иттифоқи ва Узбекистон байроқчаларини ҳамда гулдасталар кўтариб келдилар.

Меҳмонлар тушган машиналар Узбек халқининг Ҳиндистонда алақачонлар кенг шуҳрат қозонган қадимий маданияти тарихи ёдгорликлари томон йўл оладилар. Улуғбек расадхонаси, Регистон майдонидаги архитектура ёдгорликлари, Гўри Амир президентнинг эътиборини ўзига жалб этди.

Доктор Зокир Ҳусайн Регистондаги Революция ва Меҳнат ветеранлари хиёбонида Ҳиндистон ва Совет Иттифоқи халқлари ўртасидаги дўстлик рамзи сифатида беҳи кўчатини ўтказди. Бу кўчат шаҳарга келган атоқли меҳмондар қўли билан ўтказилган дарахтлар ёнида қад кўтарди. СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний ҳам шу хиёбонда ўз қўли билан кўчат ўтказган эди.

— Сизнинг шаҳрингизга келганлигим ва ўзимдан, дўстлигимиздан эсдалик қолдирганим билан бахтиёрман, — деди президент, самарқандликларнинг қарсаклари остида.

Самарқандда меҳмонларни ҳамма нарса — тарихий ёдгорликлар ҳам, Совет ҳокимияти йиллари давомида республиканинг йирик индустриал, таълим ва илмий маркази бўлиб қолган шаҳарнинг ҳозирги ҳаёти ҳам қизиқтиради. Меҳмонларга янги қурилишлар тўғрисида, Самарқанднинг 2500 йиллигига кўрилаётган тайёргарлик тўғрисида гапириб берилди. Меҳмонлар Бутуниттифоқ қорақўлчилик илмий-текшириш институтида бўлдилар.

Самарқанд область ижроия комитети президент шарафига ресторанда зиёфат берди. Зиёфат самимий вазиятда ўтди.

Меҳмонлар ва уларнинг ҳамроҳлари тушдан кейин Самарқанддан Бухорога жўнаб кетдилар. Узбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Е. С. Насриддинова, республика Министрлар Совети Раисининг ўринбосари ва ташқи ишлар министри С. О. Азимов ҳам ҳиндистонлик давлат арбоблари билан у ерга жўнаб кетдилар. СССР геология министри А. В. Сидоренко, СССРнинг Ҳиндистондаги элчиси Н. М. Пегов ва бошқа расмий кишилар ҳам улар билан бирга Узбекистон бўйлаб сафарга чиқдилар.

Темир йўлчилар спорт саройи

Қўқонда Ўрта Осиё темир йўллари Фарғона бўлимининг [illegible] ройи нурлиа бошланди. Тўрт қаватли бинода гимнастика, боксчилар ринги, оғир атлетчилар учун машқ зали, [illegible] мусобақалар зали жойлашган. Бу ерда спортчилар учун душхоналар, кийим-бош алмаштириладиган ҳоналар, назорат гулотлар ўтказиладиган [illegible] бўлади.

СОЦИАЛИСТИК МАМЛАКАТЛАР ПАРТИЯ ВА ҲУКУМАТ РАҲБАРЛАРИНИНГ УЧРАШУВИ

Шу йил 14 ва 15 июлда Варшавада Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Германия Демократик Республикаси, Польша Халқ Республикаси, Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи партия ва ҳукумат раҳбарлари учрашдилар.

Учрашувда қуйидагилар қатнашдилар:

Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Болгария Халқ Республикаси Министрлар Советининг Раиси Тодор Живков; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Станко Тодоров; БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Борис Велчев, БКП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, БХР Министрлар Совети Раисининг ўринбосари Пенчо Кубадинский.

Венгрия Социалистик Ишчи партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари Янош Кадар; ВСИП Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзоси, Венгрия Революцион ишчи-деҳқон ҳукуматининг Раиси Ене Фок.

Германия Бирлашган Социалистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, Германия Демократик Республикаси Давлат кенгашининг Раиси Вальтер Ульбрихт, ГБСП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Герман Аксен.

Польша Бирлашган Ишчи партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Владислав Гомулка, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Польша Халқ Республикаси Давлат кенгашининг раиси Мариан Спихальский, ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ПХР Министрлар Советининг Раиси Юзеф Циранкевич; ПБИП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Марказий Комитет секретари Зенон Клишко.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, СССР Министрлар Советининг Раиси А. Н. Косигин, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест; КПСС Марказий Комитетининг секретари К. Ф. Катушев.

Учрашув иштирокчилари уларнинг умумий манфаатларига оид масалаларни муҳокама қилдилар ва қардошлик муносабатларини бундан кейин ҳам ҳар томонлама ривожлантиришга ҳамда марксизм-ленинизм ва пролетар интернационализми асосида социалистик системани, унинг бирлигини ва жипслигини мустаҳкамлашга қатъий аҳд қилганликларини изҳор этдилар.

Учрашув давомида халқаро аҳвол, Европада тинчлик ва хавфсизлигини таъминлашнинг энг актуал проблемалари устида, жаҳон коммунистик ва ишчилар ҳаракати проблемалари хусусида фикрлашиб олдилар. Айниқса, Вьетнамда ва Яқин Шарқда империалистик агрессия ҳаракатлари давом этаётган бир вақтда социалистик мамлакатларни ва антиимпериалистик кучларни жипслаштириш зарурлиги қатъият билан таъкидлаб ўтилди. Қардош мамлакатлар партия ва ҳукумат вакиллари иқтисодий ўйлари билан айрим мамлакатларда социалистик тузумга путур етказишга, шунингдек социалистик давлатларни бирлаштириб турган ғоявий ва ҳамкорлик алоқаларини бўшаштиришга уринаётган агрессив империалистик кучларнинг активлашаётганлигига алоҳида эътибор бердилар.

Учрашув иштирокчилари ўз мамлакатларидаги аҳвол ва Чехословакиядаги воқеаларнинг борыши тўғрисида пролетар интернационализми руҳида бир-бирларини хабардор қилдилар ҳамда Чехословакия Коммунистик партияси Марказий Комитети номига биргалиқда мактуб юбордилар.

Социалистик давлатлар партия ва ҳукумат раҳбарларининг Варшавадаги учрашуви қардошларча самимият, тўла ёқдиллик ва дўстлик вазиятида ўтди.

Бошланғич ташкилот — партиянинг асоси

ПАРТИЯ ГРУППАЛАРИ

Нормурод Аннаев кечки овқатдан кейин мириқиб кўк чой ичди-да, бўлим идорасига чиқди. Кўпи билан фермаларда бўлиб, қўйларнинг аҳволи билан танишди, коммунистлар, ҳўпон-чўлиқлар билан суҳбатлашди. Ҳамманинг руҳи баланд, вақти чог. Бунинг сабаби бор, албатта. Бу йил тўл олиш кампанияси ёмон бўлмади. Фермадаги 12 минг бош совлиқнинг ҳар юз бошидан 105 тадан қўзи олинди. Жун қирқими ҳам уюшқоқлик билан ўтказилди. Баҳор серёғин келиб, яйловларда ўтлар сероб бўлди. Қўйлар эса тўқ, семиз.

Бироқ ем-хашак жамғаришга келганда, аҳвол кўнгилдагидек эмас. Бу иш билан алоқадор бўлган кишилар озуқа мўл деб хотиржам юришганга ўхшайди.

— Ўртоқ Қурбонов, — деди у ферма мудирини учратиб, — озуқанинг мазаси йўққа ўхшайди.

— Бу билан нима демоқчилар? — деди Қурбонов пичинг аралаш. Нормурод унинг киноясидан «молларга қарашинги бил, озуқа жамғаришга ҳам, фермага ҳам мен жавоб бераман», деган маънони ўқди. Аммо ичидагини сиртига чиқармади, оғирлик қилди.

— Ем-хашак жамғаришнинг мазаси йўқ, демоқчиман.

— Мазаси бўлмаса шакар қўшармиз, — яна тўнғлиқ қилди у. Партгруппа ташкилотчиси у билан ади-бади айтиб ўтирмади. Иш қониқарсиз, аммо мудир тан олгиси келмаётир. Бўлмаса жамғарилиши лозим бўлган 2792 тонна ем-хашакдан энди 284 тоннаси тўпланганини билмайди дейсизми?

— Шакар қўшасизми, новвот қўшасизми коммунистларга йиғилишда тушунтириб берасиз, Ўртоқ Қурбонов.

— Жа, қўрқитманг, оғайни. Мажлисни бугун кўраётганимиз йўқ-ку.

Гап шу билан тамом бўлди. Нормурод Аннаев йўл-йўлакай 3-4 коммунист билан учрашди, фикрлашди. Ем-хашак тайёрлашнинг боришини партия йиғилишига қўйиш-қўймаслик ҳақида маслаҳатлашди. Улар ҳам группорг нинг фикрини маъқуллашди ва икки кундан кейин йиғилиш чақирилди.

Партия группасининг ташкилотчиси идорага келганда, коммунистлар ўзаро суҳбатлашиб ўтиришарди. Улар кўп эмас. Ҳаммаси бўлиб беш киши. Йиғилиш бошланди. Кун тартибида асосан битта масала: Совхознинг иккинчи қўйчилик фермасида ем-хашак тайёрлашнинг аҳволи ҳақида мудир Т. Қурбоновнинг ахбороти. Докладчига сўз берилди. У у ёқ-бу ёқдан олиб 10-15 минут гапирди, хашак кўп-у, техника ва одам етишмаётир, даладаги бор ўт-ўланни йиғиштириб олсак, планни ошириб бажарамиз, деди. Унинг ахборотидан ўтирганлар қониқиш ҳосил қилишмади. 3-4 савол-жавобдан кейин музокара бошланди. Норпўлат Ашуров, Жума Олмосов ва Исмоил Қурбонов сўзга чиқиб, ем-хашак жамғариш учун ажратилган 50 одам, 2 сенокосилка ва 4 та тележканинг кучидан унумсиз фойдаланилаётганлигини рўй-рост танқид қилишди. Ферма мудири коммунист Қурбонов адресига ҳам ўринли танқидий фикрлар айтилди, аҳволни зўрлик билан тузатиш тадбирларини кўриш талаб этилди.

Орадан кўп вақт ўтгани йўқ. Лекин фермада бўлган киши ем-хашак жамғаришда катта силжиш бўлганлигини дарҳол сезиб олади. Хашак тайёрлаш учун қўшимча одам ҳам, техника ҳам ажратилгани йўқ. Аммо уларнинг иши устидан назорат кучайтирилди. Иш икки сменада ташкил этилиб, кишиларнинг унумли меҳнат қилиши учун қулай шароит яратилди. Иш бошида иссиқ овқат ташкил қилинди. Ўтов ўрнатиб берилди. Шунинг учун ҳам ҳозир ҳар куни йиллик планнинг 2—2,5 процента миқдорида ем-хашак жамғарилмоқда.

Ғузор районидаги «Деҳқонобод» совхозида партия группалари ана шундай ишламоқда. Чорва фермаларида, ғаллачилик ва боғдорчилик бригадаларида 7 та партия группаси тузилган. Улар бошланғич партия ташкилотларининг ажралмас қисми сифатида катта тадбирларни амалга оширмоқда.

Совхоз партия комитети ҳисобида 172 коммунист бор. Улар ишлаб чиқаришнинг турли участкаларида самарали меҳнат қилаётирлар. Коммунистлардан 47 киши чорвачиликда, 37 киши механизацияда, 29 киши ғаллачилик ва бошқа соҳаларда фидокорона меҳнат қилаётир.

Партия группалари ҳар жиҳатдан оммага яқин туради. У бевосита ишлаб чиқаришнинг ичида бўлади, шунинг учун ҳам ишдаги камчиликларни ва ютуқларни ўз вақтида пайқаб олишади. Партия ва ҳукуматимиз қарорларини тўла амалга ошириш учун оммани сафарбар этади. Бошқача айтганда, партия группасини қизиқтирмайдиган бирорта соҳани топиш қийин.

Ҳўжалик райондаги энг йирик ғаллакор совхозлардан бири. Ғаллачилик билан коммунист Эргаш Абдуллаев бошқарувчи бўлган 3-бўлим меҳнаткашлари шуғулланадилар. Ташкил этилган 3 та ғаллачилик бригадасининг ҳаммасида партия группалари тузилган. Улар ўзларига юклатилган вазифани намунали бажармоқда. Масалан, Сафар Қудратов ташкилотчи бўлган группанинг ишини олиб қарайлик. Бригада аъзолари бу йил 4423 гектар майдонга дон экканлар. Улар ҳалол меҳнат эвазига етиштирилган ҳосилни тезроқ ўрибйиғиб олиш учун уюшқоқлик билан ишга киришдилар. Бу соҳада ўз атрофига 15 коммунистни уюштирган партия группаси катта сиёсий ташкилотчилик ишини олиб бораётир. Шу йили май ойида группа коммунистларининг бўлиб ўтган йиғилишида ғалла ўримйиғимига тайёргарлик масаласи муҳокама қилинди. Ғалла ўримини асосан 20 иш кунида тугаллаш тадбирлари белгилаб олинди. Абдураҳим Қобилов, Абдураҳмон Омонов каби коммунист комбайнчилар ўз зиммаларига 20 иш кунида 400—450 гектардан майдоннинг ғалласини ўриб-йиғиб бериш мажбуриятини олдилар. Уларнинг бу ташаббуси совхоз бўйлаб қанот қоқди. Бригаданинг 1450 гектар майдондаги арпаси қисқа муддатда йиғиб олинди.

Партия группалари чорвачиликни ривожлантириш ва унинг маҳсулдорлигини ошириб, илғорлар тажрибасини оммалаштириш. КПСС сафини пешқадам кишилар ҳисобига ўстириш, омма ўртасида сиёсий-тарбиявий ишларни кучайтириш йўлида намунали иш қилаётир. Бунга Тоғай Маматмуродов, Нормурод Аннаев бошлиқ бўлган партия группаларнинг фаолиятини мисол қилиб кўрсатиш мумкин.

Маълумки, группаларнинг намунали ишлаши кўп жиҳатдан бошланғич партия ташкилотлари ва партия комитетларининг раҳбарлигига, уларнинг кўрсатаётган ёрдамларига, йўл-йўриқ ва маслаҳатларига боғлиқ. Шунинг учун ҳам партия группаларининг фаолияти коммунистларнинг умумий йиғилишларида ва партия комитетида муҳокама қилиб борилади. Масалан, М. Қосимов секретарь бўлган бошланғич ташкилотда ғаллачилик бригадаси партия группасининг раҳбари В. Абдураҳимовнинг ҳисоботи тингланиб, ғаллакорлар ўртасида социалистик мусобақани яхши ташкил этилмаганлиги ва ўрим-йиғим билан банд бўлган кишиларга етарли шароит яратилмаганлиги кўрсатилди, камчиликларни бартараф этиш тадбирлари белгиланди. Совхоз партия комитетида эса 2-бўлим партия ташкилотининг партия группаларига раҳбарлик масаласи қараб чиқилди.

Партия группалари олиб бораётган катта ташкилотчилик ишлари ўзининг ижобий натижасини кўрсатмоқда. В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олиш учун курашаётган совхоз меҳнаткашлари беш йилликнинг учинчи йилида дастлабки марраларни эгалламоқдалар. Совхоз ғалла тайёрлаш йиллик планини 160 процент, тухум тайёрлашни эса 100.1 процент бажарди. Сут тайёрлаш 159, жун топшириш 116 процент адо этилди.

У. ИСМОИЛОВ,
«Совет Ўзбекистони»нинг штатсиз мухбири.

Янгиликлар, ХУШХАБАРЛАР

НОВАТОРЛАР

Республиканинг Илмий-техника жамияти 57 минг кишилик отряди В. И. Ленин туғилган кунининг 100 йиллигига атаб, ўз зиммаларига социалистик мажбуриятлар қабул қилдилар. Бунда ишлаб чиқаришни таномиллаштириш юзасидан илмий-техника таклифларини жорий қилиш кўзда тутилади. Бу таклифлар жорий этилиши натижасида беш йиллиннинг охиригача саккиз миллион сўмдан ортиқ маблағ тежаб қолинади.

МЕХАНИЗАТОРЛАР ҒАЙРАТИ

Қоровул районидаги колхозларнинг ем-хашак тайёрловчи бригадалари областда хаммадан олдин учинчи беда ўримига киришдилар. «Октябрь», Киров номли, «Москва» колхозлари ва бошқа хўжаликларнинг механизаторлари юксак меҳнат унумига эришмоқдалар.

Дастлабки икки ўримда район бўйича гектаридан ўрта ҳисобда 42 центнердан пичан ўриб олинди. Илгор хўжаликларда эса 50 центнердан ҳам ошиб кетди.

Бухоро, Ромитан ва Навоий районларидаги кўпгина хўжаликлар ҳам иккинчи беда ўримини бошлаб юбордилар.

ЧЎПОНЛАР ҲУЗУРИДА

Гиждувон халқ театри гастроль бериш учун узоқ йиловлардаги чорвадорлар хузурига жўнаб кетди. «Кўкча» қоровулчилик совхозида театр ўзининг биринчи постановкасини кўрсатди. Чўпонлар К. Раҳимов ва А. Жамол пьесаси асосида ишланган «Адашган ота» спектаклини самимий кутиб олдилар. Концерт программаси ҳам хилма-хилдир.

Депутат ва ҳаёт

ТАШАББУСКОР

Депутат Зиё Тўраев номини қўштепалик меҳнаткашлар ҳурмат билан тилга оладилар. Бу бежиз эмас, албатта. Элни эъзозлаган эзда азиз, дейдилар.

Зиё Тўраев 34 йилдан буён ёш авлодга таълим-тарбия бераётир. У ўзининг ишчанлиги, одамларга нисбатан меҳрибонлиги билан фақат мактаб ўқувчилари ва уларнинг ота-оналарининггина эмас, балки бутун қишлоқ аҳолисининг муҳаббатига сазовор бўлган. Қўштепалик сайловчилар Зиё акани Куйбишев қишлоқ Советига депутат қилиб сайлаганлар. Депутат ўзининг бутун куч ва билимини сайловчилар ишончини оқлашга қаратди. У ўзининг депутатлик фаолияти даврида сайловчиларнинг кўплаб наказларини бажарди, қанчадан-қанча кишиларнинг оғирини енгил қилиб, ҳожатини чиқарди. Унинг ташаббуси билан Яргунчи қишлоғида касалхона, Аларди қишлоғида бошланғич мактаб биноси қурилди. 29- саккиз йиллик «Гулистон» мактаби қўшимча синфхоналар ҳисобига кенгайтирилиб, қишлоқ йўлларига тош тўкиб, текисланди.

Қишлоқда турмуш маданиятининг кўтарилиши, район қишлоқларининг ободонлаштирилиши ва қўкламзорлаштирилишида жонкуяр депутатнинг ҳиссаси катта. Шу жумладан Қўштепа қишлоғига жойлашган саккиз йиллик мактаб территориясига унинг таклиф билан кўплаб мевали ва манзарали дарахт кўчатлари ўтказилди. Ҳозир уларнинг кўпчилиги ҳосилга кирган. Районнинг хушҳаво ва гўзал жойларидан бирига айланиб қолган бу мактаб боғрида ташкил қилинган пионерлар лагерида Ленин номли, Охунбобоев номли колхозлар, Киров номли совхознинг Тўртсари участкасидаги мактаб ўқувчилари ёз ойларида мириқиб ҳордиқ чиқармоқдалар.

Қишлоқда депутат аралашмаган иш бўлмаса керак. Колхоз аъзоси Улаш Ҳусанов анчадан буён ўз турмуш ўртоғи билан жанжал қилиб юрганлигини, ҳатто ажралишгача бориб етганлигини сезиб қолган Зиё Тўраев иккала ёш билан бир неча бор суҳбатлашади. Унинг аралашуви билан ярашиб кетган бу оила ҳозир жуда тотув ҳаёт кечирмоқда. Улар ўз депутатларига чин юракдан ташаккур изҳор этмоқдалар.

Конкуср депутат сайловчилар билан доимо учрашиб туради, ўз иш фаолияти ҳақида вақти-вақти билан уларга ҳисоб беради. Қишлоқ аҳолисининг энг яқин кишиси бўлиб қолган Зиё Тўраев ҳар бир хўжаликдаги аҳволдан доимо хабардор. Унинг бевосита аралашуви билан қишлоқ қариялари Зайнаб момо ва Азим боболарнинг уйлари ремонт қилиб берилди.

Зиё ака ўз сайловчилари ишончини оқлаш билан бирга, меҳнатда бошқаларга шахсий намуна кўрсатмоқда. У халқ маорифи аълочиси. Депутат директорлик ва ўқитувчилик қилаётган Ғузор районидаги Қўштепа қишлоғига жойлашган 29- саккиз йиллик «Гулистон» мактабида таълим-тарбия ишлари яхши йўлга қўйилган. Моҳир педагог тарбиялаб вояга етказган шогирдлари халқ хўжалигининг турли соҳаларида ишламоқдалар.

Халққа тинмай хизмат қилаётган Зиё Тўраевга қўштепалик меҳнаткашлар янада каттароқ ишонч билдирдилар. Ўтган йили маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловларда уни район Советига депутат қилиб сайладилар. Тинимсиз депутат ўзига билдирилган бу шарафли ишончни оқлаш йўлида янада самаралироқ меҳнат қилаётир.

Р. БЕКБОЕВ.

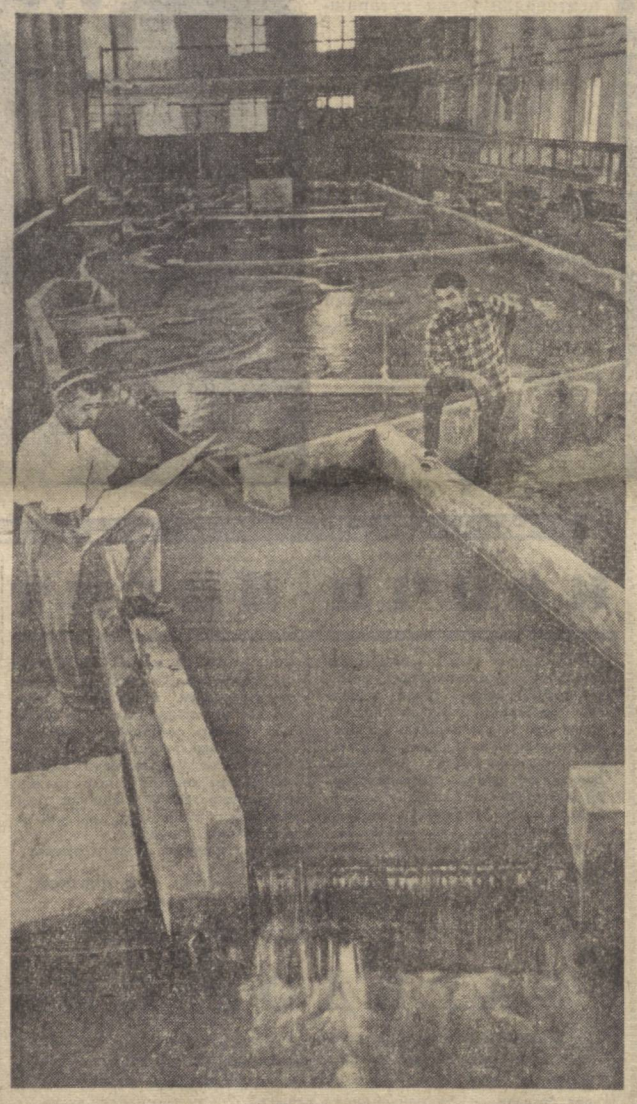

Ўрта Осиё ирригация илмий тадқиқот институти ходимлари Амударёда барпо этиладиган янги иншоотлар моделларини синаб, уларни такомиллаштириш устида қунт билан ишламоқдалар. Суратда: Қарши магистрал канали тўғони моделини синаб кўраётган катта илмий ходим Ҳасан Эрмуҳамедов ва катта техник Абдуғани Мадёров.

И. Глауберзон фотоси.

СОЗ ҚУРАЙЛИК

Гап жавобгарликдами ё ижрони текширишда?

Қурувчилар зиммасида иккита асосий вазифа бор: у ҳам бўлса, иморатларни вақтида қуриб битказиш, битказганда ҳам **сифатли, соз** қуриб битказишдир. Қурилиш сифатини кўздан қочирмаслик, уни муттасил назорат қилиб туриш керак дейишади. Бу гапда жон бор. Лекин ҳарқалай нима қилиш керак? Ҳамма каттадан-кичик қурилиш ташкилотларида назорат органлари тузаверишгаки, ёки бинокорларнинг **жавобгарлигига суяниш** керакми? Агар сифат учун қурувчиларнинг жавобгарлигини кўтарадиган бўлсак, уларга муайян ҳуқуқлар ҳам бериб қўйиш лозим бўлади.

Ҳозир қурилиш устидан ким назорат олиб боряпти? Бу ишни буюртмачи, иморат ёки иншоотнинг лойиҳасини тузган ташкилот ҳамда республика Қурилиш комитетининг давлат архитектура-қурилиш инспекцияси ва унинг область ижроия комитети ҳузуридаги қурилиш ва архитектура бўлимлари амалга оширмоқда. Ҳақиқатда эса бу ташкилотлар ҳам мавақт ҳам дурустроқ натижа бераётганлари йўқ. Буюртмачилар эса баъзан ишнинг кўзини билмай, гоҳо эса ўз вазифаларини фақат расман бажармоқдалар.

Авторлик назоратига келганда шуни айтиш керакки, у фақат энг муҳим қурилишлардагина бор. Уй-жой қурилишига келганда бундай назорат фақат Москвадагина йўлга қўйилган. Эҳтимол, шунинг учун бўлса керак. 310-лойиҳа бўйича қурилаётган типовой уйларни москваликлар, ленинградликлар ҳамда украиналик бинокорлар анча кўримли ва сифатли қурмоқдалар. Лекин «Главташкентстрой» бинокорлари тўғрисида бундай гапни айтиш қийин.

Хуллас, назоратнинг самараси кўнгилдагидек эмас. Кўпгина мутахассислар қурилиш ташкилотларининг жавобгарлигини ва масъулиятини оширсаккина, бинолар сифатли қурилиши мумкин демоқдалар. Айрим мутахассислар худди саноат корхоналарида бўлганидек, қурилиш трестларида ҳам техника назорати бўлимлари тузишни тавсия этмоқдалар. Бу бўлимлар трест бош инженерининг қарамоғида бўлади. У ана шу бўлимлар воситасида қурилиш сифатини кўтариш юзасидан техника сиёсатини амалга оширади. Техника назорати бўлимининг йўл-йўриқлари ҳамма қурувчилик ташкилотлари учун ҳам фарз, ҳам қарздир.

Республикамиздаги бир қанча қурилиш ташкилотларининг тажрибаси шундан далолат бериб турибдики, бевосита бинокорларнинг қурилиш сифати учун масъулияти ва жавобгарлигини ошириш яхши натижалар беради. Буни Чирчиқдаги 160-қурилиш трестига қарашли «Чирчиқжилстрой» бошқармаси бинокорларининг иши ҳам тасдиқлаб турибди. Ана шу бошқарма кейинги тўрт йил ичида шаҳарда 70 минг квадрат метр уй-жой, бир талай жамоат биноларини қурди. Тайёр объектлар аъло ва яхши баҳога қабул қилиб олинмоқда. Қурилиш бошқармаси олти ойлик топшириқларни ошириб бажарди.

Хўш, чирчиқлик бинокорлар қурилиш сифатини шу қадар кўтарган эканлар, бунда назорат ташкилотларининг роли қанақа? Бу қурилиш бошқармаси муваффақиятларининг калити нимада? Аввало шундаки, чирчиқлик бинокорлар қурилиш сифатини ишнинг боши деб билмоқдалар. Бинокорлар бир неча йилдан бери уй-жой ва жамоат биноларини кафолатли паспорт билан эгаларига топширмоқдалар. Бунинг маъниси нимада? Агар иморат қуриб битказилиб, эгаларига топширилганидан кейин бирон бир чатоқлик чиқиб қолса, чала иш кўриниб қолса, бу ишларни бинокорлар текинга бажариб беришга мажбурлар. Эндиликда буюртмачилар бинокорларга таппа-тахт бўлган объект учун ҳақ тўлайдилар. Бинокорлар бундан ташқари қурилиб, битай деб турган иморатларни битказишга бутун куч-ғайратларини сарфлайдиган бўлиб қолдилар. Бошқармада ишлаб чиқариш техника бўлими бошлиғининг ўринбосари Гулшан Облакимова раҳбарлигида қурилиш сифатини текшириб турадиган жамоатчи комиссия тузилган. Бу комиссиянинг обрўйи баланд. Бу комиссия ер қазиш ишлари, пойдевор қўйиш, ғишт териш каби ишларни алоҳида-алоҳида текшириб боради. Бу комиссия қабул қилган қарорга қараб, бинокорлик бригадалари кўпроқ ёки озроқ мукофот олиши ёки батамом мукофотдан маҳрум бўлиб қолиши мумкин. Шундай қилиб, бинокорлар яхши, сифатли қурсалар, моддий манфаатдор бўлмоқдалар. Қурилиш бошқармасидаги 500 бинокорни бирлаштирган 18 бригаданинг ҳаммаси шу йилнинг бошларида меҳнатга ҳақ тўлашнинг ишбай-мукофот системасига ўтказилди. Демак, бинокорлар ишнинг сифатига қараб ҳам ҳақ оладилар. Агар қурилиш сифати яхши бўлса, ойликнинг 20 процент миқдорида, қурилиш сифати аъло бўлса маошнинг 40 процента миқдорида қўшимча ҳақ тўланади.

Шундай қилиб, ҳар бир қурилиш бригадаси ва ҳар бир бинокорнинг жавобгарлиги ва масъулиятини оширган «Чирчиқжилстрой» қурилиш бошқармаси коллективи меҳнатга ҳақ тўлашнинг прогрессив усулларини қўлланиб, яхши натижаларга эришмоқда.

И. АХМЕТОВ.

Фарзандлар камоли — истиқбол қаноти

ЎҚИТУВЧИ — ЯРАТУВЧИ

...дагог яратувчидир. Ҳатмаълум маънода яратувчининг яратувчисидир. Чунки педагог инсонни маънавий ...дан бойитишидан ташқари жамиятнинг моддий бойлик...р ижод қилишида ҳам бевосита ўзининг инженер, қ...увчи, олимнинг ишчи шогирдлари билан иштирок этади.

Демак, ўқитувчи (у биринчи синф ўқитувчисими ёки академик ўқитувчими) зиммасига шунчаки кадрлар тайёрлаш эмас, балки турмуш эҳтиёжларига тўла жавоб берадиган, замонага ҳар томонлама муносиб кишиларни етиштиришдек масъулиятли вазифа юклатилган.

Институт ва мактаб қузатишларидан маълумки, кўпгина ўқитувчиларимиз мана шу тарбия адо этишда бир-бирларидан фарқ қиладилар. Шуни ...нинг билан қайд қилиш керак, минг-минглаб педагогларимиз армияси ўқитиш ва таълим-тарбия ишининг энг ...аноб ва сермашаққат бурчлигини яхши тушунадилар, ...ўқувчи» ...нинг том маъ...ларини жони-қонига сингган. Бундай педагоглар...а улар тайёрлаган кадр...ҳалқимиз доимо хур...

...таълим-тарбия ишини ...ги нуқсонларимиз ҳам ...ўқсонлар даставвал, ... шахсияти, дунёқараши, меҳнатга, келажакка муносабати билан характерланади. Баъзи педагогларимиз ўз касбига эътиборсиз эътиқодсиз қарайдилар. Шундай ўқитувчиларимиз ҳам борки, улар қандай қилиб ўқитувчи бўлганликларига ўзлари ҳайрон қоладилар.

Ёзувчи — асари билан, бастакор — музикаси билан, архитектор — қурган иморатию гўзал нақшлари билан... ўқитувчи эса етиштирган шогирди билан ном қолдиради. Бироқ ўқитувчининг «маҳсулоти» энг олий даражадаги маҳсулот — инсондир. Ўқитувчиликни касбларнинг касби — онаси дейишлари ҳам бежиз эмас.

Шунинг учун ҳам ўқитувчи биринчидан, етарли илмга эга бўлиши керак. Бунда фақат ўқитувчининг олий маълумоти кўзда тутилмайди. Чунки олий маълумот зарурий шартлигидан қатъи назар, ўқитувчининг етарли илм эгаси, уста ўқитувчи эканлигини кўрсатолмайди. Ўқитувчининг бу фазилатини намойиш этувчи лаборатория — мактаб билан олий мактабдир. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, баъзи ўқитувчилар ишга келгач, тез орада ўзларининг толиби илм эканликларидан ташқари дарс бериш, лекция ўқиш санъатида ҳам кўпчилик эътиборини жалб этадилар. Бундай обрў ўқитувчининг илмга, дарсга эътиқоди, ихлоси туфайли қўлга киритилади. Дарс бериш эса Қори-Ниёзий айтганларидек, жуда мураккаб ижодий жараёндир. Ўқитувчи вақт билан ҳисоблашмаслиги, ҳар куни, ҳар соат изланиши, материалларга ботиб узоқ-узоқ ўтириши, нимнидир топиши, тўплаши, умумлаштириши, хуллас, ари бол ташигани каби у ҳам болаларга нимадир янгликни олиб бориши, керакли ва зарур билимни ўз меъёрида бериши керак.

Ҳолбуки баъзи ўқитувчилар олий маълумотига ишониб, ўз устларида ишламай қўядилар, илм-фаннинг кейинги йўналиш ва натижаларидан хабардор бўлмайдилар.

Ўқитувчи — олий виждон эгаси. Баъзи ўртоқларнинг дарсларига кириб қолсангиз, уларнинг мутлақо тайёрланмай келганлигининг, бўлар-бўлмас пойма-пой гаплар, меъдага тегадиган қуруқ насиҳатлар билан дарсни тамомлаб, болаларнинг қимматли вақтларини олганликларининг гувоҳи бўласиз. Ота-оналар, партия ва ҳукуматимиз ўзининг келажаги — фарзандларини бизга, бизнинг виждонимизга ишониб топшириб қўйганлар. Ўқитувчи ҳар доим мана шу нарсани ёдда тутиши керак. Ҳамма нарса ёшликда, болаликда қўлга киритилади, деган ибора ҳам бекорга айтилмайди. Болалик энг таъсирчан давр, инсонликнинг шаклланадиган даври. Бунинг қадрига энг аввало педагоглар етиши зарур.

Ҳар бир инсон тарбиянинг бир неча босқичини (уй, ясли, боғча, бошланғич синф, саккиз йиллик ва ўрта мактаб, институт ва ҳоказолар) босиб ўтиб камолотга етади. Ана шу босқичларнинг ҳаммасида ҳам бола кимнингдир тарбиясида бўлади, ўша киши тарбияланаётган боланинг тақдирини у ёки бу даражада ҳал қилиб боради.

Бунда, албатта, ўқитувчи ёки тарбиячининг виждони, эътиқоди катта роль ўйнайди.

Баъзи бирёқлама кишилар, бола мактабни яхши битирмаса ҳам институтга кириб олса яхши ўқиб кетади, гап у ёғида, дейишади. Бу мутлақо нотўғри. Бола тарбия боскичнинг бирор босқичидан бўш чиққан бўлса, албатта сезилиб туради, бирор фазилати етарли шаклланмаган бўлади. Масалан, тарбиянинг бошланғич мактаб босқичини яхши ўтамаган бола кейинчалик кўпгина ютуқларни қўлдан бериб қўяди.

Бола ҳунарни фақат ёшликдагина муваффақиятли ўргана олишини унутмаслик керак. Ёшликда олинган билим-тарбия қоят табиий бўлиб, кейин ўрганиладиган билим ва тарбиянинг асосий фундаментини ташкил қилади. Ёшликда ўзлаштирилмаган билимни кейинроқ ўзлаштириш учун кишида ё ўша иқтидор ва қобилият бўлмайди ёки икки-уч баравар энергия сарф қилиши эвазига ўзлаштирилади. Ёшликда ўрганилган илм-тарбия кишининг қонига сингган бўлади. Шунинг учун ҳам устоз Алишер Навоий:

Ёшликда йиғ илмнинг маҳзани,
Қариликка чоғи харж қилғил ани,

деган.

Ж. ОМОНТУРДИЕВ,
филология фанлари номзоди.

БИЛИМ ТАРҚАТУВЧИЛАР УЧРАШУВИ

Сиёсий ва илмий билимларни қандай қилиб оммага яхшироқ етказиш, лекцияларнинг сифатини, гоявий ва илмий савиясини қандай қилиб ошириш керак! Республика «Билим» жамиятида ана шу масалалар уч кун давомида муҳокама қилинди. Ана шу учрашувда қатнашмоқ учун жамиятнинг область, шаҳар ва район ташкилотларининг секретарлари ва референтлари Тошкентга келдилар.

Бутуниттифоқ «Билим» жамияти правленнеси раисининг биринчи ўринбосари Ю. К. Фишевский ўзининг кириш лекциясини ҳозирги босқичдаги идеология ишлари масалаларига бағишлади. Лекция пропагандасини илмий асосда ташкил қилиш, лекция пропагандасининг турли форма ва методлари тўғрисида, халқ университетларининг иши ҳақида ҳам докладлар қилинди.

Республика кенгаш-семинарининг қатнашчилари илмий-атеистик пропаганда, ёшларни ҳарбий-ватанпарварлик руҳида тарбиялаш, кўргазмали қуроллардан фойдаланиш, ишни планлаштириш юзасидан энг яхши бошланғич ташкилотларнинг иш тажрибасини умумлаштирдилар. Тошкентдаги энг яхши методист лекторлар билан учрашув бўлиб ўтди.

(ЎзТАГ).

«ВАЪДАБОЗЛАР»

МАТЕРИАЛЛАРИМИЗ ИЗИДАН

Ҳазорасп район партия комитети хабар қилади:

«Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 9 июнь сонида босилган «Ваъдабозлар» сарлавҳали фельетон аввал «Ленинизм» колхози коммунистларининг йиғилишида, сўнгра район партия комитетининг бюро мажлисида муҳокама қилинди. Ғўза парваришида сусткашликка йўл қўйгани учун пахтачилик бригадаларининг бошлиқлари Очил Сафоев, Шокир Тожиевларга виговор эълон қилинди ва улардан ғўза парваришидаги қолоқликни тезда тугатиш талаб этилди. Район партия комитетининг бюроси колхоз раиси Қ. Беҳчоновга виговор берди. Партия ташкилотининг секретари Ш. Раҳимбоев ва инженер О Султонов ўртоқлар қониқарсиз ишлаётганги таъкидланди. фельетон «Коммунизм байроғи» район газетасида кўчириб босилди, барча колхоз бошланғич партия ташкилотларининг мажлисида муҳокама қилинди. Район партия комитетининг бюроси «Ленинизм» ва бошқа колхозларда ғўза парваришини кучайтиришга қаратилган тадбирлар белгилади.

Аҳолига кўплаб сабзавот етказиб берайлик

ОДАМЛАР РАҲМАТ ДЕСИН

Сабзавот етиштиришни кўпайтириш ва меҳнаткашларни ана шу маҳсулотлар билан тўла-тўкис таъминлаб туриш ҳозирги куннинг энг муҳим вазифаларидан биридир. Шу боисдан ҳам шаҳарлар атрофида жойлашган сабзавоткор хўжаликлар йил-ўн икки ой мумкин қадар кўпроқ помидор, бодринг, сабзи-пиёз ва бошқа зарур маҳсулотларни одамларга тортиқ қилиш тўғрисида қайғуришади. Чунки, уларнинг бундан ўзга ташвиши, бундан муҳимроқ юмуши йўқ.

Районимиз Тошкент шаҳрига туташ. Кўпгина хўжаликларимиз шаҳар территориясида жойлашган. Сабзавоткорларимиз ҳар куни шаҳарлик биродарларини кўриб, улар билан дилдан гаплашиб туришади. Шу важдан ҳам бирор кун мўлжалдаги маҳсулотни камроқ юбориб қолсак ҳижолат бўламиз. Шунга кўра биз ойлик ёки квартал графиклари тузибгина қолмай, ҳатто бугун шаҳарга қандай маҳсулотни қанча миқдорда юборамиз, эртага бу миқдор қанчага кўпаяди, мана шуларни ҳисобга олган ҳолда ишлаймиз.

Утган йили район хўжаликларида картошка июнь ойи ўрталарида пишиб етилди. Шунда шаҳарликлар бизга эртаги экинларингиз май ойларида маҳсулот берса, май ойи ўрталариданоқ дўконларга, бозорларга маҳсулот чиқарилса айни муддао бўлур эди, деган илтимос ва талабни ўртага қўйдилар.

Район партия ташкилоти қишлоқ хўжалик ходимлари билан биргаликда ана шу масалани кенг муҳокама қилдилар. Деҳқонларимиз эртаги картошкани май ойи ўрталаридаёқ шаҳарликларга тортиқ қилиш мумкин, деган фикрни айтдилар ва бунинг учун нималар қилиш кераклигини маслаҳатлашдилар. Қилинган меҳнат ва кўрилган қатор тадбирлар ўзининг яхши натижаларини берди. Кўпгина колхозларимиз, айниқса Охунбобоев номли, «Ленин йўли», Оржоникидзе номли, Калинин номли колхозларда эртаги картошка май ойининг ўрталаридаёқ пишиб етилди ва шаҳарликларга етказиб берила бошланди. Худди шунингдек, редиска, қулупнай ва бошқа экинлар маҳсулотини ҳам барвақт сотишга киришдик. Эртаги сабзи, кўк пиёз, ош лавлагининг ҳам барвақт пишиб етилиши учун колхоз ва совхозларда қизғин иш олиб борилди.

Калинин районининг деҳқонлари ўз ишларига шаҳарликларни, сабзавот, қовун-тарвуз, мева, картошка билан қандай таъминланишига қарамасдан баҳо берилишини яхши ҳис этадилар, одамлардан раҳмат эшитишга ҳаракат қиладилар.

Республика партия ва ҳукумати меҳнаткашларни сабзавот, картошка ҳамда полиз экинлари маҳсулотлари ва мева-чева билан йилнинг ҳамма даврида мўл-кўл таъминлаш вазифасини бизнинг олдимизга қўйган. Шу билан бирга, партия ва ҳукуматимиз бу шарафли вазифани бажаришда сабзавотчиларга янги-янги қишлоқ хўжалик машиналари етказиб беришда, янги усулларни амалга оширишда, маҳсулот харид нархининг яхшиланишида бизга катта ёрдам бермоқдалар. Районимиз қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари бу ғамхўрликка жавобан ҳамма вақт астойдил меҳнат қиладилар. Биз бу йил район бўйича 23691 тонна картошка, 14398 тонна қовун-тарвуз, 87 минг 560 тонна ҳар турли сабзавот маҳсулотлари етиштиришимиз керак. Ҳозирги ишларимизни кўздан кечирадиган бўлсак, планда кўрсатилган маҳсулотларни мўлжалдагидан анча кўп етиштириш имконияти бор. Биз бу йил 12 минг 200 тонна картошка, 13 минг 630 тонна қовун-тарвуз, 75 минг 473 тонна турли сабзавот, 2866 тонна мева. 4 минг 85 тонна узум топширишни планлаштирган эканмиз, колхозчилар, совхозларнинг ишчилари ва барча қишлоқ меҳнаткашлари ҳормай-толмай меҳнат қилиб, бу улуғвор вазифани муваффақиятли адо этиш учун астойдил курашаётганликларидан бағоят миннатдормиз.

Районимизда июль ойи учун тузилган графикка кўра, шу давр ичида 4452 тонна картошка топширилиши керак эди. Биз уни 6438 тонна қилиб адо этдик. Топшириқ ошириб бажарилди деб картошка етказиб бериш сусайтирилгани йўқ. Ҳар куни 160-175 тоннадан кўпроқ картошка жўнатилмоқда. Районимиз меҳнаткашлари июль ойида қўшимча яна 3000 тонна картошка етказиб берамиз демоқдалар. Шунингдек, июль ойида 23 минг 458 тонна сабзавот топширилиши керак эди. Кечаги кунгача бу топшириқни салкам 22 минг тонна қилиб бажардик ва ҳар куни 200-250 тоннадан сабзавот етказиб берилаётир. Июль ойи ҳисобига яна 2278 тонна сабзавот тайёрласак, биз шу давр учун мўлжалланган топшириқни бажарган бўламиз. Бироқ, колхозчилар ва совхозларнинг ишчилари бу миқдорни 5000 тоннага етказишга сўз беришди.

Район партия ташкилоти шаҳарликларга жўнатилаётган маҳсулотларнинг турларига алоҳида эътибор бермоқда. Биз бир маҳсулотни ҳаддан ташқари кўпайтириб юборсак, иккинчи маҳсулот миқдорининг камайиб қолишига йўл қўймаслик тадбирларини амалга оширмоқдамиз. Тўғри, ҳозирга қадар помидор, сабзи, бодринг тайёрлаш бизни мутлақо қаноатлантирмайди. Карам, пиёз тайёрлаш мўлжалдагидан анча кўп бўлаётганига қарамай, меҳнаткашларнинг баъзан помидор, сабзи, бодрингга бўлган эҳтиёжи яхши қондирилмаяпти. Биз бу масалани колхоз ва совхозларнинг раҳбарлари, мутахассислар иштирокида муҳокама қилдик ва тегишли тадбирларни белгиладик. Яқин кунлар ичида ана шу маҳсулотлар кўплаб жўнатилади.

Районимизда илғор хўжаликлар кўп. Шулардан бири — Охунбобоев номли колхоз эртаги картошка етиштиришда бу йил жуда қувончли натижаларни қўлга киритди. Аввало, бу колхознинг азамат деҳқонлари эртаги картошкани ўтган йиллардагига қараганда анча барвақт етилтиришди ва гектаридан мўлжалдагига қараганда кўп ҳосил олишди. Шунинг учун ҳам колхоз ҳозирга қадар пландаги 750 тонна ўрнига 1352 тонна картошка топшириб, бу соҳада хўжаликлар ўртасида бошланган социалистик мусобақада голиб чиқди. Колхоз аъзолари йил охиригача яна 1500 тонна картошка етказиб беришади.

Шунингдек, Оржоникидзе номли, Куйбишев номли колхозлар, «Қорасув», «Назарбек» совхозлари ҳам картошка етиштириш йиллик планларини шараф билан бажардилар. Сабзавотни кўпайтиришда Собир Раҳимов номли, «Ленин йўли», Охунбобоев номли, «Москва» колхозлари, «Партия XXI съезди», «Қорасув» совхозлари ҳам катта ютуқларни қўлга киритдилар.

Давлатга маҳсулот етказиб беришни ҳар тарафлама кучайтириш билан бирга, кечки экинларни тезроқ экиб тугаллаш ва барча майдонларда парваришни сифатли ўтказиш ҳам муҳим вазифалардандир. Деҳқонлар ҳозирги вақтнинг ҳар бир кўнини ғанимат билиб, кечки экинлар экишни тўрт-беш кунда тугаллаймиз, демоқдалар.

Юқорида айтиб ўтилганидек, районимиз сабзавоткорлари зиммасига юкланган вазифа муҳим ва масъулиятли. Биз уни тўла ҳис қилган ҳолда иш олиб борамиз ва асосий мақсадимиз — меҳнаткашларни йил ўн икки ой сабзавот маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлашга, эл дастурхонининг тўкин, аҳолининг хурсанд бўлишига эришиш учун тинмай меҳнат қиламиз.

М. КАМОЛОВ,
Тошкент область Калинин район партия комитетининг биринчи секретари

ХИВА шаҳар касалхонасининг хирурги Абдушарип Машариповнинг номини ҳамма ҳурмат билан тилга олади. Ўн йилдан бери бу моҳир хирург кўплаб қийин операцияларни бажариб, беморлар ҳаётини сақлаб қолган. Суратда: А. Машарипов мингинчи операциядан сўнг...

К. Атаев фотоси.

СУРАТДА: илғор пайвандчи ўртоқ В. Луцик. У Тошкентда бунёд этилаётган Украина микрорайони қурилишида актив қатнашаётир. Днепропетровск қурилиш поездининг бу моҳир ишчиси шу кеча-кундузда тўққиз қаватли уй қурилишини тезлаштиришга муносиб ҳисса қўшаётир.

М. Нуриддинов фотоси.

ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ФАНИНИНГ РИВОЖЛАНИШ ИСТИҚБОЛЛАРИ

15 июлда Москвада В. И. Ленин номидаги Бутуниттифоқ қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг президенти П. П. Лобанов «Қишлоқ хўжалик фанининг келажакдаги (1980 йилгача) ривожланишининг асосий йўналишлари» тўғрисида доклад қилди. (ТАСС).

«Ўзбекистонда медицина ғоят юксалган»

«Мен Ўзбекистонга бундан тўққиз йил муқаддам келган эдим. Ўша вақтдан буён бу ерда медицина ғоят юксалган», СССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг таклифига мувофиқ расмий визит билан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг Бош директори доктор М. Г. Кандау Тошкентда бўлган вақтида ана шу сўзларни айтди. У бир неча кун давомида Тошкентдаги ва шаҳар атрофидаги колхозларнинг медицина муассасалари билан танишди.

Доктор М. Г. Кандау ўзига ҳамроҳ бўлган кишилар билан бирга Ўзбекистон Соғлиқни сақлаш министрлигининг марказий клиника касалхонасини бориб кўрди, унинг жуда кўп диагностика ва даволаш кабинетларини кўздан кечирди. У ихтисослаштирилган болалар касалхонасида, Юқори Чирчиқ районидаги «Правда» ва Свердлов номли колхозларнинг медицина шаҳарчаларида ҳам бўлди.

Республика Соғлиқни сақлаш министрлигида бўлиб ўтган суҳбат вақтида доктор Кандау Ўзбекистоннинг шаҳар ва қишлоқларида медицина хизматининг аҳволи билан, маҳаллий олий ўқув юртларида врачларни тайёрлаш, республикада медицина фанининг ривожланиши билан қизиқди.

Республика соғлиқни сақлаш министри профессор Қ. С. Зоиров чет эллик меҳмоннинг саволларига жавоб қайтариб, бундай деди: Ўзбекистон ривож топган кўпгина чет мамлакатлардан кўра врачлар билан яхшироқ таъминланган. Йигирма илмий-тадқиқот институти ўлка патологияси проблемаларини ўрганиш билан шуғулланмоқда. Бу институтларда икки мингдан кўпроқ медик олимлар меҳнат қилмоқда.

Жаҳон соғлиқни сақлаш ташкилотининг бош директори доктор М. Г. Кандау 15 июлда Тошкентдан Новосибирскка жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

РУБОИЙЛАР

Ер ҳеч битмас хазина — ҳисобсиз кон уйнуда,
Юлдузлар ҳам бир маҳон — бу нур, макон уйнуда.
Неки бордир жаҳонда уйғоқ нўрнинур кўзга,
Инсонлар аҳли беҳад, лек кўп имкон уйнуда.

Ер, кўкнинг ўқилмаган барча китоби қўлимизда.
Оламнинг бор-йўқлиги — барча сабаби қўлимизда,
Вақт нелиб бутун борлиқ жило топар ироданиздан,
Дунёнинг сир-асрори барча ҳисоби қўлимизда.

Кишилар дилида гоҳ-гоҳида не борин билмаймиз,
Қувонч, изтироби, уҳ-оҳида неборин билмаймиз.
Дил — илм китобининг бусбутун ўқилмаган бобидир,
Қош чимирилиши — огоҳида не борин билмаймиз.

Кафтда тупроқ, Боқувдим, бобом кўзига кўзим тушди,
Кафтда тупроқ, Боқувдим, отам изига кўзим тушди.
Ҳаммасига шу тупроқ жонли гувоҳдир, яна боқсам,
Туғилмаган неварам — жон юлдузига кўзим тушди.

Эл, халқни севиш ҳам аслда бир авлод имтиҳони,
Сўз тинглаб, уқиш ҳам аслда бир мард зот имтиҳони.
Ҳар қадам, нафасда бир тақдир бор, юз бахту омад,
Оддий, жўн ташвиш ҳам аслида бир ҳаёт имтиҳони.

Қадрнинг осмон қадар кўтарар эл, диёр ихлоси.
Шонинг жаҳон қадар кўтарар сўз, ашъор ихлоси.
«Бору йўқлигинга ниятинг доим йўлдош бўлур»,
Номинг инсон қадар кўтарар дўсту ёр ихлоси.

Тошмамат РУЗИБОЕВ.

ҲАЗРАТИ ИНСОН

Раҳмат ФАЙЗИЙ.

(РОМАНДАН ПАРЧА).

Езувчи Раҳмат Файзий «Ҳазрати инсон» номли янги романини ёзиб тугатди. Улуғ Ватан уруши йилларида турли миллат болаларини фарзандликка қабул қилиб олиб, уларни иссиқ бағрига босган меҳр кўри билан вояга етказиб сафга қўйган ўзбек оиласи асарга асос қилиб олинган. Ҳазрати инсон... Инсон ҳамма нарсадан улуғ, эзъозлидир. Ана шу улуғвор гоя асарга бошдан оёқ сингдириб юборилган. Меҳринисо опа ва Маҳкам акалар мингминглаб болажон, инсонпарвар, меҳри кўш ўзбек ота-оналарининг вакили сифатида асарга қаҳрамон қилиб олинган. Қуйида ана шу романдан парча ўқийсиз.

ШАҲАР дарбозаси — вокзал биринчи бўлиб, ўша уруш бошланган куниёқ шинель кийиб олган, камарини маҳкам боғлаб, кўн этигини дўқиллатиб, посбонликда турарди. Куну-тун тинним билмайдиган серҳаракат, серташвиш, бағри кенг, меҳри дарё бу даргоҳ ҳамиша кузатиш, кутиб олиш билан банд бўларди. Бехатар сафар тилаб кузатарди. Қўлларини кўксига қўйиб кутиб оларди. Энди деярли кузатиш билан овора. Кутиб олаётганлари кузатаётганларига урвоқ бўлмайди. Кузатгандаям кетма-кет, минг-минглаб ҳамшаҳарларини, азамат йигитларини кузатаётибди. «Олиндар, олдирманглар» деб кузатади-ю, аммо ҳар эшелон жўнаганда юраги орқасига тортиб кетади. Хунук ҳаёл фикрини чулғаб олади, оғир хўрсиниб, «Қаторларингдан хато бўлманглар» дея ўзини босади, дардини сездирмасликка уринади, дадил бўлади, тудогини чалади, эъзолларини эшиттиради, даврасидаги солдатларни ўйинга тушириб, ашуласини эшитади, кузатиб, кўз ёши қилаётганларга далда беради.

Мана бугун, кутиб олаётган кун. Кутиб олгандаям, бутун бир эшелонни кутиб олади. Қон-қардошларинг ғуддакларини, мудҳиш урушнинг етимчаларини кутиб олади. Йўқ, у, юртимизнинг келажагини кутиб олади, уни бағрига босади, ана шунга шайланиб турибди.

МАҲКАМ ака билан Меҳринисо трамвай.дан тушишганда вокзал майдони одамлар билан тўла эди. Оппоқ соқолли қариялар, дока рўмолининг икки учини орқасига ташлаган кампирлар, ишхонасидан ёхуд уйидан эгор юмушини ташлаб тўғри келаберган аёллар туришибди. Ёш-яланглар кам учрайди. Борлари ҳам кўпроқ қизлар, баъзилари қўлларига қизил тангиб олган, елиб-югуриб юришибди, улар оқ халат кийган медицина ходимлари ёнига боришар, аллаланиматарни ёзиб олишар, машина, араваларни кўздан кечиришарди. Тўпланганларнинг кўплари поезд келишини ана шу қизлардан сўрашар, улар елкаларини ниқиб, аниқ жавоб беришмасди. Ҳар қаер, ҳар қаерга ўрнатилган радио карнайларри поезднинг кечикишини бир неча гоҳиқ эълон қилди. Шунга қарамай ҳеч ким жойидан жилмасди. Келса келаётиптики, қайтиб кетаётганлар кўринмасди. Одамлар шунча кўп бўлишига қарамай ортиқча говур-гувур, шовқин-сурон сезилмасди. Одамлар бамисоли пичирлашиб гаплашарди. Орасира майдоннинг чап томонида тўпланган солдатларнинг гармон садоси майдон узра янграб қоларди ёки саф тортиб кириб келган ҳарбийларнинг «Муқаддас уруш» деган қўшиғи ҳаммаёқни титратиб юборар, баданлар жимирлаб кетарди.

Перроннга қираверишдаги эшик ёнида ҳаёл суриб турган бир жувон ёнидаги хотинга деди:

— Гул-мул олиб чиқиш ҳам эсга келмаптия, бола бечораларнинг кўнгли кўтарилармиди.

— Гул кўнглига сигади дейсизми, аёлнай. Гулсиз ҳам...

Аёл гапини тугатмасданоқ шу ерда турган, анча ёшларга бориб қолган киши махоркасини тортатириб, аёлларга ўгирилди:

— Улар ҳозир бир қучоқ гулмас, гулсиз қучоқнинг ўзига эор, мана шу турганларинг ҳар бири битталан боланинг ёнига бориб эркаласа... Одамларнинг меҳри қайси бир гуллан қолишади, — деди-да, яна махоркасини бурқситди, мўйловини силаб қўйди.

Ҳамсуҳбат аёллар фуфайкасининг қўкрак чўнтагидан метр ўлчови чиқиб турган, тирсаги, енг учи мой тегабериб яркираб кетган бу одамнинг гамгин, ташвишли кўзлари, сўлғин юзларига қиё тикилганларча жим қолишди. Келганлардан бирортаси ҳеч ким билан гаплашмаган, қаерда туриш, кимга учрашиш, нима қилиш кераклигини ўйлаб ҳам кўришмаган Маҳкам ака ҳам, Меҳринисо ҳам бу гапни эшитди, бир-бирларига «Ғалати гап айтди-а» дегандай маъноли қараб олишди.

— Ана келди!

Кимдир шундай деб юборди. Одамлар бўйларини чўзиб, машина келган томонга қарашди.

Машинадан баланд бўй, эгнида қора пальто, чуст дўппини басавлат киши билан озгиндан келган йигит тушди.

— Охунбобоев келди, — деган овоз эшитилди одамлар орасидан.

— Поезд келишига яқинлашиб қолибди, — деди яна кимдир.

Охунбобоев машина ёнида турганлар билан бирма-бир сўрашиб чиқди, тўпланганларга қараб қўл силкиди, кейин санитария белгили машиналар ёнига борди.

— Кўрдингми, оқсоқолнинг ўзлари келдилар, — деди Маҳкам ака хотинига бошини эгиб, — Исмонжон айтганича бор.

Меҳринисо «Кўрдим» дегандай бош ирғади-ю, кўзини ўша томондан узмади. Охунбобоев перрон томонга юргандан кейин, эрига қаради:

— Ўзларига учраймизми? — сўради у.

— А?! Қайдам.., — Нима деярини билмай қолди Маҳкам ака, — йўғе, давлат иши бошидан ошиб ётган одам, ҳаммани қабул қила олармиканлар. Ердамчилари бордир...

Маҳкам ака хотинига бир амаллаб шу жавобни берди-ю, ўзи ўйланиб қолди. Юраги дукуллаб ура бошлади. Охунбобоевнинг олдига қандай боради, нима дейди? Шунча одамлар ўртасидан ўтиб бориб бўлармикин ўзи? Этолганда ҳам қайси лаб-дахан билан... Менга биттасини.., Йўғе, молмиди биттасини беринг дейди. Маҳкам ака перрон томонга тикилиб турган хотинига қараганича аграйиб қолди, эси оғди.

— Ҳа, нимасини ўйлаб қолдингиз? — сўради Меҳринисо эрига ўгирилиб.

— Мен учрасам, эркак одам ғалати бўлар дейман, сен гапирсанг нима қиларкин-а, Меҳри?

— Во-ой, мен нима дейман. Кичкина одамимиз у киши, қандай гапироламан, қўйинг-э...

— Хотин киши мен боқаман деса нўриги бошқа, эркак киши айтса қанақа бўларкин?

— Енингизда бўламан-ку, ўзлари билиб қолардар.

Маҳкам ака жим қолди. Шу пайт майдонга олдинда думбиячиси билан саф тортиб мактаб болалари кириб келишди. одамлар орасини ёриб, тўғри перрон томонга ўтишди. Маҳкам аканинг нигоҳи болаларга эди-ю, хаёли бошқа томонда, елкасини ҳозир тоғдек ташвиш босиб турарди. Шунча ўйлагани, хотинига кўпиб-пишиб тушинтиргани ҳам бир бўлди-ю, ҳозирги ҳам. Бунчалик бўлишини ўйламаган эди, Исмонжонни бирга олиб чиқмаганига ачинди. Ёнида бурқсиган махорка тутуни димоғига уриб, хуморини қўзғади, чўнтагидан носкаварини олатурриб, махорка чекаётган бояги кишига ўгирилди:

— Сиз ҳам шу поездни кутяпсизми? — деди у киши Маҳкам акадан олдинроқ гап бошлаб.

Меҳринисо ялт этиб унга қаради. Кўринишидан олтмиш ёшларга бориб қолган, шапкасининг тагидан чиқиб турган сочлари оқариб, махоркадан бўлса керак, мўйлови тўқ малларангга айланиб кетган бу рус кишининг ўзбек тилида жуда равон гапиришн Меҳринисанинг диққатини ўзига тортди.

— Ха, ҳалиги, болаларни олиб келадиган поездни-да — деди Маҳкам ака, — сиз ҳам шуни кутяпсизми?

— Ха, назаримда бу ердагиларнинг аксари шу поездни кутаётган кўринади. Бирон яқинингиз борми, дейман?

Маҳкам ака оғзида носвой билан гўлдирлади:

— Биз, — деди-ю, гапираверайми дегандай хотинига қараб олди, — ҳали ўзингиз айтгандек. агар беришса бирон.тасини олсак, бағримизга боссак, деган ниятда келувдик.

— Фарзандликка олсак дейсиз-да?

— Ха, — деди Маҳкам ака.

— Жуда яхши ўйлабсизлар, — деди чехраси ёришиб чол ва махорка қолдиғини ерга ташлаб, Меҳринисога ўгирилди, — яхши ният келин, жуда яхши ўйлабсизлар.

Маҳкам ака бир нима сўрамоқчи бўлиб, оғзини жуплаган эди, чол яна ўзи гапириб кетди.

— Кечаги келганларни кўриб, жуда юрагим эзилиб кетди. Кампирига айтиб берсам, кўз ёши қилиб юборди. «Ваня, билгин беришса, биз ҳам биттасини олиб, тарбиялайлик» деб қолди. Ўйлаб кўраверсак, неварам келса бирга юришавераси дейди.

— Кечаям келганмиди? — сўради Маҳкам ака.

— Шундай денг. Бундан чиқди сиз ҳам шу ният билан келган экансиз-да.

— Нима десам экан, — мўйловини силади чол, — ўзбекларда аёлга борган ўз дардини айтиб йиғлар деган мақол бор. Шунга ўхшаб, менам ўз дардим билан келувдим бу ерга. Айтиб бераколай яхшиси. Кўевим офицер, чегарада хизмат қиларди. Уруш бошланган кундан буён на хат бор, на хабар! Ярадорлар келтирилармиш деб эшитсам ҳам вокзалга чопаман. Болалар келтирилармиш дейишса ҳам умидвор бўлиб шу ерга келаман. Худди қизим ёнида неварамни етаклаб поездан тушиб келаётгандай. Қариганда емон бўларкан. Пешанамизда шу битта-ю, битта қизимиз. Жуда гангиб қолдим. Қаерга ёзиб, қаердан хабар тушишини билмайман. Онаси бўлса-ку, йиғлайвериб, кўзида ёши қолмади. Кечадан бошлаб бол айтганимдан, «бола қизимиз»га тушди... Мана қараниг аҳволимни, ҳозир ҳам эшелон келармиш деб эшитдим-у, қоржомани ҳам ечмай заводдан тўғри келавердим. Эора...

— Ажабмас, лоп этиб келиб қолса, — деди Меҳринисо унга ачиниб.

— Кошкиди, — деди чол оғир уҳ тортиб ва Маҳкам аканинг қаерда яшаши, бола-чақалари борлиқлиги билан қизиқди. Кейин русларга хос очиқ кўнгиллик билан ўзини, Владимир Тимофеевич, деб таниди.

— Ўзбек ҳамкасбларим Ваҳоб ака деб чақиришади, шунга ўрганиб қолишган, — деб қўшиб қўйди.

Владимир Тимофеевич махорка ўради, кейин эски қадрдони билан суҳбатлашаётгандек бошидан кечирганларини гапира кетди. Биринчи жаҳон урушида қатнашгани борми, ярадор бўлиб, узоқ муддат госпиталда ётгани, шу ерда хизмат қиладиган қизни севиб қолиб, уйланганн, Тошкентга келганидан тортиб, ҳозир паровоз-вагон-ремонти заводида ишлаётганигача ҳамма.сини ҳикоя қилиб берди.

Перроннинг икки габақали темир дарбозаси очилиб, ҳамма ўзини ичкарига урди. Владимир Тимофеевич гапини чала қолдириб, эр-хотинни шоширди:

— Қани юринглар, келаётипти.

Улар ичкариги ришди. Узоқдан ҳар.силлаб келаётган паровоз кўринди Состав перроннга келиб тўхтаганида одамлар тўлкини вагонлар ёнига чайқалиб борди.

ВАГОНЛАР... Узундан узун составда биронта соғи бўлмаса-я, ҳаммаси мажақланган, ҳаммаси ўт-олов ичидан гилдираги бут бўлса судралиб чиқиб, жон сақлаб қолгандай, паровоз уларни ҳар қаер, ҳар қаердан битталаб териб олиб, сафга тизиб йўлга тушгандай. Бирининг томидаги тунука кўчиб, қайрилиб етибди, бирининг эшиги узилиб тушган, кўпларининг деразаларига тахта, картон қоқилган, синиқ ойналарга одеял, кўйлак, шинеллардан парда тутилган. Мажақланмаган, куймаган, тешилмаган биронта вагон кўринмайди.

Вагон деразалари ёнига ғужанак бўлиб тўпланиб олган болалар нимжон қўлларини чиқариб, таниришади. Юз-қўллари кир, кийимлари киртиқ, баъзиларининг қўли, кўзи, юзлари дока билан боғланган. Қуруқ суяк бўлиб қолганлари ҳолсизликдан ўр.тоқларининг елкасига қўлини ташлаб, эўрга бошини кўтариб турибди.

Перронда турганлар ярокларни эзадиган бу манзарадан ўзларини тутиб олиолмасди. Вагонлар ёнига яқинлашиб, болаларга қўл силкишарди, қулиб туриб, алланималар деб уларни эркалашарди-ю, кўз ёшларини тўхтата олмасди. Маҳкам акадан анча олдинга ўтиб кетган Владимир Тимофеевич шапкасини баланд кўтарганича ҳар бир вагон олдига бориб, тўрт кўз бўлиб деразаларга тикилар, шошиб нариги вагонга чопарди. Одамлар орасида болаларга қўлини силкитиб турган Маҳкам ака, ёнига ўгирилиб, хотинининг шашқатор йиғлаб турганини кўрди:

— Шу одатинг қолмади-да, болаларнинг ўз эзилгани ўзига етмайдими, сенинг кўз ёшингни кўргани келганми бular.

Меҳринисо эрига қарамади, кўз ёшиниям тиёмади.

Медицина ходимлари дастлаб вагонлардан ярадор, бемор, ҳолсизланиб қолган болаларни ўтариб, носилкаларга солиб олиб туша ошлашди. Ўрта ёшлардаги бир аёл қош-кўзлари қоп-қора, сочлари тўзиган, ўнг оёғи гипсга ва дока билан боғланган тўрт ярашар чамасидаги қизни кўтариб тушаётган ҳамширага ўзини ташлаб, додлаб юборди. Қизнинг юзларидан ўпиб, қўлига олмоқчи бўлди. Ҳамшира бермади. Аёл қизчанинг бошини силагаинча ҳамшира билан ёнма-ён машина томонга кетди.

Ярадор, бемор, мурғаклар олиб тушилгандан кейин, қолган болалар перронга тушиб, иккитадан саф тортишди. Кутиб олгани чиққан мактаб болалари уларни ўраб олди. Бир пасда бир-бирларига қўшилишиб, эпакишиб кетишди. Уларнинг шовкин-сурони, кулгилари перрондаги ёнги-сиги, ғамгинликни босиб кетди. Шу гопда, перронинг бир чеккасида турган Йўлдош Охунбобоев ёнида уч-тўрт киши билан болалар ғуддасиғ яқинлашди. Уларнинг баъзиларн билан қўл бериб сўрашди, баъзиларининг бошини силади. Фуфайкасининг бари ер.ғиб, бошидаги шапка қўлларини бекитиб турган боланинг олдига бориб, шапкасини кўтариб қўйди, бўрнини қайчилиб, қорнига шапатилаган эди, болалар кулиб юборишди. Улар дарров пичирлашиб бу одам кимлигини билиб олишибди. Ота ғуданинг ўртарогига бориб ляппи юзли, рангсиз, сапсарин сочларини латта билан боғлаб олган қизчани қўлга олиб, кўтарди. Юзларини силаб, «Яхши келдиларингми қизим?» деб сўраган эди, болалар чўгурлашиб «Хорошо спасибо дядя Ахуй-бабаев!» дея ж.воб беришди.

(Давоми бор).

ГРУЗИЯДА СУВ ТОШҚИНИ

ТБИЛИСИ, 13 июль. (ГрузТАГ мухбири). Ғарбий Грузиянинг айрим районларида ёғиб ўтган сел натижасида дарёлардаги сув тошиб кетди. Бунинг натижасида баъзи бир кўприклар, турар-жойлар бузилди. Айрим жойларда темир йўл ва автомобиль қатнови тўхтаб қолди.

Грузия Компартияси Марказий Комитети ва республика Министрлар Совети сув тошқинининг оқибатларини тугатиш учун комиссия тузди.

СПОРТ янгиликлари

БЕШИНЧИ ҒАЛАБА

● РИМ, 15 июль. Сицилия оролида ўтказилаётган Европа чемпионатида совет хотин-қиз баскетболчилари ўзларининг зафарли юришларини давом эттирмоқдалар. Улар Европа чемпионати финалида навбатдаги ғалабани қўлга киритдилар. Бизнинг спортчиларимиз бу ғал майдон эгалари — Италия хотин-қиз спортчилари билан учрашиб, 61:31 (27:16) ҳисобида ғалаба қозондилар ва ўн очко билан турнир жадвалида пешқадам бўлиб олдилар. Югославиянинг хотин-қиз баскетболчилари иккинчи ўринда, Польша спортчилари эса, учинчи ўринда бормоқдалар.

«ПОРТУГЕЗА» МАҒЛУБИЯТГА УЧРАДИ

● ВОЛГОГРАД, 15 июль. РСФСР терма командаси футболчиларининг Бразилиянинг «Португеза» командаси билан Волгоградда якшанба куни ўтказилган учрашуви 2:1 ҳисобида спортчиларининг ғалабаси билан тугади.

Уйиннинг иккинчи таймида Ананьев билан Толстов ниятга киритдилар. Учрашув тугаш.дидан Жоржи Феликс 11 метр штраф майдонидан тўп

МОСКВА—НЬЮ-ЙОРК

АЭРОФЛОТНИНГ 46-АВИАЛИНИЯСИ

Аэрофлот 15 июлда Москвадан Нью-Йоркка тўппа-тўғри бориладиган ҳаво йўлини очди. «ИЛ-62» совет лайнери эрталаб пойтахтдаги Шереметьево аэропортидан биринчи сафарга жўнади. Самолётда Граждан авиацияси министрлиги халқаро ҳаво йўллари бошқармасининг бошлиғи А. В. Беседин бошчилигидаги совет делегацияси бор.

Самолёт учиб кетишидан олдидан аэропортда матбуот конференцияси бўлди.

Матбуот конференциясида А. В. Беседин совет ва чет эл журналистларига қуйидагиларни айтди:

—Москва—Нью-Йорк—аэрофлотнинг энг узоқ авиалинияларидан биридир. Унинг узунлиги қарийб 7,5 минг километр. Самолёт бу масофани Монреалга қўнган ҳолда 12 соатда учиб ўтади.

Янги трасса Москва—Токио линияси билан бирга келажакда ер шари теварагида жаҳон авиамагистралини вужудга келтириш учун негиз ҳисобланади.

Москва—Нью-Йорк авиалинияси аэрофлот билан «Пан-Америкэн» компанияси биргаликда хизмат кўрсатади. «ИЛ-62» совет лайнерлари билан Американинг «Боинг-707» самолётлари ҳафтада бир марта сафар қилади.

«Пан-Америкэн» авиакомпаниясининг биринчи самолёти 16 июлда Москвага келади.

Москва—Нью-Йорк — аэрофлотнинг 46-авиалиниясидир. Жаҳондаги барча авиакомпаниялар ташиётган пассажирларнинг қарийб тўртдан бир қисми аэрофлот ҳиссасига тўғри келади. Аэрофлот ўзининг халқаро линияларини бундан буён ҳам кенгайтираверади, жумладан Жанубий Америкага ва Австралияга ҳаво йўллари очади, — деди А. В. Беседин.

«ИЛ-62» самолётининг биринчи сафарини Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. К. Витковский бошчилик қилаётган экипаж бошқариб бормоқда.

(ТАСС).

ХАЛҚ ЖАСОРАТИ МУЗЕЙИ

КУЙГАНЁР, [Андижон области]. 15 июль, (ЎзТАГ). Ўтган якшанба куни очилган Усмон Юсупов номли Катта Фарғона канали тарихи музейини 30 йил муқаддам Ўзбекистонда амалга оширилган халқ жасорати достони деб айтиш мумкин. Музей экспозицияси халқ қурилишининг ёрқин эпизодларини эсга солади. Бу қурилишда чорак миллиондан кўпроқ одам қатнашган эди. Фарғона водийсининг меҳнаткашлари зўр ғайрат билан мўъжизалар яратган эдилар. Узунлиги 270 километр келадиган Катта Фарғона каналининг ўзани қирқ беш кун ичида қазилди, қарийб 18 миллион кубометр ҳажмида ер қазиш ишлари бажарилди.

Ҳозирги вақтда катта Фарғона канали—«олтин водий»нинг асосий сув артериясидир. Халқимиз Фарғонани ана шундай деб атайди. Катта Фарғона канали Ўзбекистон, Тожикистон, Қирғизистоннинг юз минг гектарлаб ерларини суғорадиган асосий манба. Бу канал ўзанидан қарийб 100 миллиард кубометр сув оқиб ўтди.

Ҳозирги вақтда Катта Фарғона канали иккинчи марта яшармоқда. Илгариги иншоотлар ўрнида замонавий инженерлик иншоотлари — Учқўрғон, Куйганёр тўғонлари пайдо бўлди.

Халқ жасорати музейини очиш маросимида бутун Фарғона водийси меҳнаткашларининг вакиллари, халқ қурилиши ветеранлари қатнашдилар. Музейни очишга бағишланган митингда Андижон область партия комитетининг секретари М. Муҳиддинов, Катта Фарғона каналининг ветерани, ҳозирги вақтда каналдан фойдаланиш бошлиғи Б. Усмонхўжаев, Избоскан районидаги «Партия XX съезди» колхозининг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони О. Тиллабоев сўзга чиқдилар.

Катта Фарғона канали тарихи музейи ёнида Усмон Юсуповга ҳайкал очилди. Ҳозир канал ҳам унинг номи билан аталади.

Катта Фарғона канали тарихи музейини дастлабки томошабинлар келиб кўрдилар.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

8.25 — Экран куйлари. 9.30 — «Беш йиллик илғорлари» циклидан. «Саккизинчи паҳлавон» (тожикча). 11.15 — «Қишлоқда университет», 11.25 — «Фонетикамиз намуналари», 12.15 — Музикали танаффус. 13.30 — Совет композиторларининг эстрада куйлари. 16.10 — «Тўйчи ҳофиз». 16.50 — «Правда» газетасининг обзори. 17.00 — «Даргомижский ва рус халқ қўшиқлари». 18.00 — «Ленин иши учун курашганлар» (русча). 18.10 — Э. Хагагортян. Торли оркестр учун иккинчи симфония. 18.40 — Спорт (русча). 19.20 — Қозоқ куйлари. 20.00 — «Индустриалашган Ўзбекистон» радиожурнали. 20.30 — Концерт. 21.00 — Халқаро мавзуларда суҳбат. 21.10 — Кечки концерт. 22.20 — А. Исроилов шеърлари билан айтиладиган қўшиқлар. 22.40 — Шеърият нечаси. 23.30 — Футбол. «Спартак» (Москва) — «Пахтакор».

ТЕЛЕВИДЕНИЕ БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

18.55 — **Кўрсатишлар программаси.** 19.00 — **Телеэнгиликлар** (рус ва ўзбек тилларида). 19.20— **Музикали драмалардан ария ва дуэтлар.**

20.00 дан — **Москва кўрсатади.**

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

ТОШКЕНТ КЎРСАТАДИ

18.55 — **Кўрсатишлар программаси.** 19.00 — **Сенинг тенгдошларинг** (ўқувчилар учун).

Рус тилида: 19.30 — **Ёзги дам олишни қандай уюштириш керак?.** 20.00 — **Эстрада концерти.** 20.40 — **Пахта далаларининг усталари** (қозоқ тилида).

Ўзбек тилида: 21.00 — **Беш йиллик илғорлари.** 21.15—**Иккинчи истеъдод** (концерт). 21.55 — **Врач маслаҳати.** 22.05 — **Асов Иртиш соҳилида** (бадиий фильм).

УЧИНЧИ ПРОГРАММА

20.00 — **Ажойиб зарралар** (телефильм, ўзбек тилида).

Рус тилида: 20.20 — **Ёшлигимиз экранда** («Ёшлик» кўрсатади) 21.00 — **Бадиий фильм.** 22.25 — **Хавфли хизматкор** (илмий-оммабоп фильм).

КИНО

Шаҳар барвақт уйғонади — «ЧАЙКА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Деразадаги қиз — «ЎЗБЕКИСТОН», «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун).

Сангам — «МОСКВА» (кундуз ва кечқурун).

Ҳиндлар суянчиғи — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

ЕЗГИ БИНОДА

Сангам — НАВОИЙ номли, «ФЕСТИВАЛЬ».

Ҳиндлар суянчиғи — ТЕЛЬМАН номли.

Шаҳар барвақт уйғонади — «ХИВА».

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ХОТИН-ҚИЗЛАР МАКТАБГАЧА ТАРБИЯ БИЛИМ ЮРТИ

1968—1969 ўқув йили учун

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Билим юрти болалар боғчалари учун **тарбиячилар** ва **ҳамшира-тарбиячилар** тайёрлайди.

Ўқиш муддати ўрта маълумотликлар учун 2 йил, 8-синфни битирганлар учун — 3 йил.

Кириш имтиҳонлари 1 августда бошланади.

Кирувчилар директор номига ёзилган ариза**да** танланган мутахассисликни кўрсатиб, қуйидаги ҳужжатларни қўшиб топширадилар:

маълумоти ҳақидаги ҳужжат (аттестат ёки шаҳодатноманинг асл нусхаси), **автобиография, медицина справкаси** (форма № 286), **3 дона фото** (3 X 4).

Паспорт ёки туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома шахсан кўрсатилади.

Кирувчилар **она тили** (ёзма), ўрта маълумотлилар **математика** (оғзаки) ва **СССР тарихидан** имтиҳон топширадилар.

Адрес: Янгийўл район, Турсунқулов номли колхоз.

«Янгийўл — училище» автобуси билан бориш мумкин.

Узбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлиги Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач, Наманган область соғлиқни сақлаш бўлими мудири

Носир Шарипович ШАРИПОВнинг

вафот этганлиги муносабати билан марҳумнинг оиласига ва қариндошларига чуқур таъзия изҳор қилади.

СССР СУВ ХЎЖАЛИГИ ВА МЕЛИОРАЦИЯ МИНИСТРЛИГИ ҚОШИДАГИ «ГЛАВСРЕДАЗИРСОВХОЗСТРОЙ» ТЕХНИКУМЛАРГА

қуйидаги мутахассисликлар бўйича

1968—1969 ўқув йилига

ЎҚУВЧИЛАР ҚАБУЛ ҚИЛАДИ

Шаҳрисабз қишлоқ хўжалигини механизациялаш техникуми

(Шаҳрисабз шаҳри, К. Маркс кўчаси, 132 уй)

агрономия, қишлоқ хўжалигини механизациялаш, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, бухгалтерия ҳисоби.

Қарши политехникуми

(Қарши шаҳар, Ленин кўчаси, 83 уй)

автотранспорт эксплуатацияси, автомобилларни тузатиш ва техник хизмат кўрсатиш, электр станциялари, тармоқлар ва системалар, гидротехник қурилишлар, қурилиш деталларини ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш.

Жиззах политехникуми

(Жиззах шаҳри, Педагогика кўчаси, 19 уй)

қурилиш деталларини ва темир-бетон конструкцияларини ишлаб чиқариш, қурилишда планлаштириш, гидротехник қурилишлар.

Қўриқ ер коммунал-қурилиш техникуми

(Сирдарё область, Янгиер район, «Фарҳод» совхози, 5-бўлим)

саноат ва турар-жой қурилиши, бинонинг техник эксплуатацияси, бинонинг санитар-техник қурилмаси, қурилишда бухгалтерия ҳисоби.

Янгиер гидромелиорация техникуми

(Янгиер шаҳар, Набережный кўчаси, 7 уй)

қишлоқ хўжалигини механизациялаш, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш, автотранспорт эксплуатацияси.

Ильич қишлоқ хўжалик техникуми

(Сирдарё область, Ильич район, Титов номидаги 6-совхоз)

қишлоқ хўжалигини механизациялаштириш, қишлоқ хўжалигида бухгалтерия ҳисоби, қурилишда бухгалтерия ҳисоби.

Зафаробод гидромелиорация техникуми

(Тожикистон ССР, Зафаробод области, СМУ-22 поселкаси)

гидротехник қурилишлар, гидромелиорация, гидромелиорация ишларини механизациялаштириш.

Техникумга СССРнинг ҳар иккала жинсдаги гражданларни қабул қилинади. Кундузги бўлимга 30 ёшгача, кечки ва сиртқи бўлимларга ёшлари чекланмаган ҳолда саккиз йиллик ва ўрта маълумотли, кириш имтиҳонларини муваффақиятли топширганлар қабул қилинадилар.

Саккиз йиллик маълумот билан кирувчилар: рус тилидан (она тилидан) (диктант) ва **математикадан** (оғзаки) **имтиҳон топширадилар;**

Ўрта маълумот билан кирувчилар: рус тили (она тили ва адабиётдан) **ва адабиётдан** (ишо) **ва математикадан** (оғзаки) **имтиҳон топширадилар.**

СССР Қуролли Кучларининг офицерлари ва хизматчилари, Совет Армияси сафидан запасга қайтганлар, ўрта мактабни олтин ёки кумуш медаль билан тугатганлар, саккиз йиллик мактабни ташаккурнома олиб битирганлар ариза ёзиб топширганларидан сўнг кириш имтиҳонисиз қабул қилинадилар.

Совет Армияси сафида ҳарбий хизматни ўтаб келганлар (2-йил ичида), икки йилдан кам бўлмаган иш стажига эга бўлганлар ва ташкилотлар йўлланмаси билан келганлар кириш имтиҳонларидан қониқарли баҳо олганлар СССР Министрлар Советининг 1099 номерли қарорига биноан конкурссиз қабул қилинадилар.

Танлаб олинган мутахассислиги кўрсатилиб техникум директори номига ёзилган аризага **қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади:**

саккиз йиллик мактабни (ўрта мактабни) ёки бошқа ўқув муассасаларини (тўлиқсиз ва ўрта мактабга тенг бўлган) тугатганлиги ҳақидаги ҳужжат, ўрта мактабда 9, 10, 11-синфга кўчганлиги ҳақидаги гувоҳнома, таржимаи ҳоли, 286-формадаги медицина справкаси, учта фотосурат (3 X 4 хажмда, бош кийимсиз).

Техникумга кирувчилар шахсан туғилганлига ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт, ҳарбий билет ёки ҳарбий рўйхатдан ўтганлиги ҳақидаги гувоҳномани кўрсатадилар.

Кириш имтиҳонлари 1 августдан.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ХАБАРЛАР, ВОҚЕАЛАР, ЯНГИЛИКЛАР

СОЦИАЛИЗМ МАМЛАКАТЛАРИДА

«АГРА-68» ЯКУНЛАРИ

БЕРЛИН. Маркклебергда (Лейпциг области) ташкил қилинган ГДРнинг 16- қишлоқ хўжалик виставкасини ёпиш муносабати билан шу виставка директори Оскар Баумгартен АДН агентлигига берган интервьюсида бундай деди: «Агра-68» Германия Демократик Республикасида ўтказилган қишлоқ хўжалик виставкаларининг энг муҳими бўлди.

Виставка ишлаб турган бир ой мобайнида уни 650 минг киши келиб кўрди. Барча қитъалардаги 43 мамлакатдан келган 8 мингдан кўпроқ чет эллик меҳмонлар Германия Демократик Республикасининг қишлоқ хўжалиги ва озиқ-овқат саноати эришган муваффақиятларга шахсан ишонч ҳосил қилдилар.

—Маркклебергда ташкил қилинган виставкага бўлган халқаро қизиқиш,—деди у,—яна шу сабабли эдики, «Агра-68» виставкасида Совет Иттифоқи, Польша, Чехословакия, Болгария, Югославия, Руминия, шунингдек, Англия, Швеция ва Голландия корхоналари ҳамда фирмалари иштирок этдилар.

Виставкани келиб кўрган кишилар айниқса кооперацияни ва хўжаликни социалистик асосда юритиш методларини ривожлантириш перспективалари билан, шунингдек, ҳозирги замон техникасини жорий қилиш перспективалари билан ғоят қизиқдилар.

БОЛГАРИЯДА БИНОКОРЛАР КУНИ

СОФИЯ. Болгар халқи бинокорлар кунини нишонлади. 250 минг кишилик бинокорлар армияси социализмнинг моддий базасини вужудга келтиришда ғоят катта роль ўйнамоқда. Халқ ҳокимияти йилларида юзлаб саноат корхоналари, кўплаб уй-жой ва жамоат бинолари ҳамда бошқа иншоотлар қурилди.

Бундан 15 йил муқаддам ташкил қилинган «завод қурилиши» ташкилоти Болгариядаги энг йирик қурилиш бирлашмасидир. Бу ташкилот коллективи шу вақт ичида 170 та энг муҳим ишлаб чиқариш иншоотини қурди. Завод қурувчилари бу йил энергетика, химия, машинасозлик саноатининг 20 дан кўпроқ янги иншоотини ишга туширадилар.

РУМИНИЯ ДАЛАЛАРИДА

БУХАРЕСТ. Руминияда бошоқли экинлар ўрим-йиғими тугай деб қолди. Қишлоқ меҳнаткашлари астойдил қилинган меҳнатнинг дастлабки натижаларини чиқармоқдалар. Бу йил қурғоқчилик келганлигига қарамай, иш натижалари деҳқонларни қувонтирмоқда. Мутахассислар донли экинлардан мўл ҳосил етиштирилди, деб ҳисобламоқдалар. Бунга юксак агротехника, фидокорона меҳнат туфайли эришилди.

Констанца уезди мўл ҳосил етиштирилди. Бу ерда ҳар гектар ердан ўрта ҳисобда 24 центнердан буғдой олинди. Яломица уездида буғдойнинг ўртача ҳосили гектар бошига 23 центнерни, Илфов уездида эса 19,35 центнерни ташкил этди. Телеорман, Галац, Олт, Аржеш, Димбовица, Прахова, Долж уезд**ларининг** деҳқонлари ҳам яхши натижаларга эришдилар.

20 уезддаги давлат хўжаликлари буғдой ўрим-йиғимини аллақачон тугалладилар, бошқа хўжаликларда ҳам ўрим-йиғим тугай деб қолди. Мамлакатда жами 2 миллион гектардан кўпроқ майдондаги донли экинлар йиғиштириб олинди.

РУС ТИЛИНИ ЎРГАНИШ КУРСЛАРИ

БУДАПЕШТ. Венгрияда ўрта мактабларнинг рус тили ўқитувчилари малакасини ошириш курсларида машғулотлар тугади. Совет Иттифоқидан келган мутахассислар ана шу машғулотларни ўтказдилар.

Бу курсларни саккиз йил муқаддам Венгрия маданият министрлиги ташкил қилган эди. Бу йил ана шу курслар мамлакатнинг 7 шаҳрида ишлади. Венгер ўқитувчиларидан 500 га яқин киши ўзларининг рус тили билимларини такомиллаштирди. (ТАСС).

АҚШ. Берклида полиция АҚШ ҳукуматининг милитаристик ташқи сиёсатига ва Вьетнамга жўнатиш учун ёшларни армияга чақиришга қарши норозилик намойишига чиққан студентларни ҳайдаб юбордилар. Шаҳар ҳамда Калифорния университети территориясига кўплаб полиция кучлари ташланиб, комендант соати эълон қилинди.

АП—ТАСС телефотоси.

Ангола миллий озодлик армиясининг жангчилари Португалия босқинчиларига қарши ўт очмоқдалар. Мамлакат территориясининг учдан кўпроғи эндиликда озодлик кучлари назоратидадир.

АДН—ТАСС телефотоси.

ЖАНУБИЙ ВЬЕТНАМДАГИ ЖАНГЛАР

ХАНОЙ, 15 июль. (ТАСС). Вьетнам информация агентлиги Озодлик агентлигининг маълумотларига асосланиб, хабар беради: Жанубий Вьетнам халқ Озодлик қуролли кучларининг бўлинмалари Куангчи вилоятининг шимолий қисмида муваффақиятли равишда ҳаракат қилмоқдалар. Улар 9 июлда Контьендан икки километр ғарбда Америка қўшинларининг позицияларини тўплардан ўққа тутдилар. Натижада душманнинг 50 солдати ва офицери ўлдирилди ҳамда яроғдор қилинди, 2 танки мажақлаб ташланди.

Жанубий Вьетнам ватанпарварлари 9-автострада бўйлаб Танламдан Калуга бораётган Америка қўшинлари отрядига 11 июлда қўққисдан ҳужум қилганлар. Бу ҳужум натижасида душман ҳарбий хизматчиларидан 35 киши ўлдирилган. Озодлик кучларининг жангчилари 13 июлда Калудан ғарбда жойлашган районда Америка денгиз пиёда аскарларининг бир ротасини сафдан чиқарганлар.

Қардошлик ва дўстлик митинглари

● «Дўстлик» «Қардошлик» — бу сўзлар ҳозир СССРнинг кўпгина шаҳарларида янграмоқда. Монголия халқ революциясининг 47 йиллигига бағишланган митингларда, йиғилишларда, кечаларда ва ҳозир мамлакатимизда ўтказилаётган совет—монгол дўстлиги декадасида меҳнаткашлар ҳар икки мамлакат ўртасида азалдан давом этиб келаётган мустаҳкам дўстлик алоқалари ҳақида гапирмоқдалар.

● УЛАН-УДЭ. КПСС Улан-Удэ шаҳар комитетининг секретари С. В. Ангапов шаҳар меҳнаткашлари вакилларининг йиғилишида доклад қилди. Йиғилиш қатнашчилари монгол—совет дўстлиги жамиятининг марказий кенгаши номига табрик телеграммаси йўлладилар.

● ФРУНЗЕ. Қирғизистон давлат университетининг ректори С. Табишалиев, тикувчи Д. Қонурбоева, олим Э. Тиналиев умумшаҳар йиғилишида сўзга чиқиб, монгол меҳнаткашлари эришган катта муваффақиятлар тўғрисида, қардош халқларимиз ўртасидаги бузилмас дўстлик ҳақида гапирдилар.

● ЧИТА. Читада, шунингдек Борзада ва бошқа район марказларида тантанали йиғилишлар бўлиб ўтди. Саноат корхоналарида, колхоз ва совхозларда монгол дўстлар социализм қуришда эришган муваффақиятлар тўғрисида ҳикоя қилувчи фотовиставкалар очилди.

● ИРКУТСК. Иркутск областида Монголия халқ революциясининг 47 йиллигига бағишланган совет—монгол дўстлиги декадаси бошланди. Саноат корхоналарида, ўқув юртларида, колхоз ва совхозларда совет—монгол дўстлигига бағишланган кечалар ўтказилмоқда. Монголиянинг ҳозирги куни тўғрисида лекция ва докладлар уюштирилмоқда. Монголияда яратилган фильмлар ҳам намойиш қилинмоқда.

(ТАСС).

ЯПОНИЯДА ЖАЛА

ТОКИО. 15 июль. (ТАСС). Нагасаки ва Кумамото префектураларида кеча қаттиқ жала қуйди. Бир неча соат давом этган жала натижасида темир йўлда қатнов бузилди, бир неча районларда ўпирилишлар рўй берди. Қурбонлар бор.

ОБ-ХАВО

Бугун кундузи республиканинг ҳамма районларида ҳаво очиқ келади. Шимоли-шарқ томондан секундига 3-7 метр тезликда шамол эсади, 33-38 даража иссиқ бўлади.

Тошкентда ҳаво очиқ келади, кучсиз шамол эсади, 33-35 даража иссиқ бўлади.

ТИНЧЛИК ҲАФТАСИ

БЕРЛИН, 15 июль. ТАСС мухбири В. ГОРДЕЕВ хабар беради: «Болтиқ денгизи тинчлик денгизи бўлиши лозим» деган шиор остида Болтиқ бўйида ўтказилаётган «Тинчлик ҳафтаси» кеча Ростовда тугади. Мана шу халқаро анжуман вақтида Болтиқ бўйи мамлакатлари, Норвегия ва Исландиядан меҳмон бўлиб келган 25 мингдан кўпроқ киши Европада тинчлик ва хавфсизликни таъминлаш проблемаларини, янги урушнинг олдини олиш проблемаларини муҳокама қилдилар.

Болтиқ бўйи мамлакатлари, Норвегия ва Исландия ишчиларининг бу ерда ташкил қилинган конференцияси, парламент аъзоларининг, коммунал ходимларнинг, юристларнинг, педагогларнинг ва бошқа касблардаги кишиларнинг учрашувлари, симпозиумлари ва семинарлари тинчлик идеяси билан суғорилди.

Болтиқ бўйидаги «Тинчлик ҳафтаси»нинг характерли хусусияти шу бўлдики, шу анжуман қатнашчилари Германия Демократик Республикасининг тинчликсеварсиёсатини Европа хавфсизлиги учун курашдаги ҳал қилувчи омиллардан бири, деб тан олдилар. Германия Демократик Республикасини таниш ва у билан дипломатик муносабатлар ўрнатиш керак, деган талаб «Тинчлик ҳафтаси» давомида ўтказилган ҳамма тадбирларда янграб турди. Чет эллардан келган минглаб меҳмонларнинг немис меҳнаткашлари республикасининг турмуши билан ва унинг турли соҳалардаги муваффақиятлари билан кенг танишганликлари ҳам бунга айниқса ёрдам берди. 220 ажнабий делегацияларга билан бирга 120 мингдан кўпроқ киши ўша кунлари Ростов округи халқ хўжалиги ютуқлари виставкасини бориб кўришди.

Бадиий коллективларнинг кенг ва хилма-хил чиқишлари, ашулачилар ва раққосларнинг конкурслари, спорт мусобақалари ва бошқа тадбирлар бу халқаро анжуманга байрам тусини берди. Болтиқ бўйи мамлакатлари, Норвегия ва Исландия ўртасида маданий ва спорт алоқаларини янада ривожлантиришга ёрдам берди.

«Тинчлик ҳафтаси» кунларида Граль-Мюрица ташкил этилган халқаро ёшлар лагери ёшлар ва студентларнинг Софиядаги жаҳон фестивалига мазкур мамлакатларнинг ёшларини актив равишда тайёрлайдиган жойга айланди. 17 та ёшлар ташкилотларининг ваниллари бу лагерда ёш авлоднинг мустаҳкам тинчликни таъминлашдаги вазифаларини муҳокама қилдилар.

Латвия Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари А. Э. Восс бошчилигидаги Совет делегацияси аъзоларини немис меҳнаткашлари ҳамма жойда илиқ ва самимий кутиб олишди. Бу учрашувлар СССР ва Германия Демократик Республикаси халқлари ўртасида мустаҳкамланиб бораётган дўстлик руҳида ўтди.

Редактор ўринбосари Х. ЕДГОРОВ.

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Орган Центрального комитета Компартии Узбекистана, Верховного Совета и Совета Министров Узбекской ССР.

БИЗНИНГ АДРЕС ВА ТЕЛЕФОНЛАР: ТОШКЕНТ «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 28. Редактор — 836545. Редактор ўринбосарлари — 837914, 839323. Масъул секретарь — 834455. Масъул секретарь ўринбосарлари — 837283. Партия турмуши — 833469. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш — 831216. Халқаро ҳаёт — 837604. Коммунистик тарбия — 831455. Саноат, қурилиш ва транспорт — 834780. Совет қурилиши — 833258. Қишлоқ хўжалик — 837604. Адабиёт ва санъат — 832036, 837221. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — 834451. Маҳаллий ахборот ва спорт — 832347. Оммавий ишлар ва хатлар — 838679, 833553. Иллюстрация — 834524. Стенографистка — 837343. Корректура — 837162. Эълонлар — 838142. Коммутатор — 830246, 830250, 830251, 830252, 830253, 830254, 830255, 830256, 830257, 830258. ОБЛАСТЬ МУХБИРЛАРИ: Андижон 48—85. Бухоро 31—41. Қарши 3—08. Нукус 42—62. Самарқанд 31—972. Термиз 23—27. Фарғона 41—83. Урганч 34—55.

Б № — 165. Узбекистон Компартияси Марказий Комитети бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС 64633. Р. 08607.